Тошкент ҳақиқати

1928 йил 11 декабрдан чиқа бошлаган

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси

1992 йил 11 июль • шанба

№ 104 (10.353). Баҳоси 2 сўм.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

ИЛМ-ФАННИ ДАВЛАТ ЙЎЛИ БИЛАН ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ ВА ИННОВАЦИЯ ФАОЛИЯТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ТЎҒРИСИДА

Фан-техника имкониятларини кучайтириш, ижтимоий-иқтисодий тараққиётнинг долзарб муаммоларини ҳал этишда фаннинг аҳамиятини ошириш ҳамда муҳим тадқиқотлар ва инновация жараёнлари кенгайтирилишини давлат йўли билан қўллаб-қувватлаш мақсадида:

1. Илмий-тадқиқот институтларида ва олий ўқув юртларида хўжалик шартномалари асосида бажариладиган илмий-тадқиқот ишлари, шунингдек инновация ишлари 1992—1995 йилларда қўшимча қийматдан солиқ тўлашдан озод қилинсин.

2. Вазирлар маҳкамаси илм-фанни ривожлантиришни ва инновация фаолиятини давлат йўли билан қўллаб-қувватлашни таъминлаш юзасидан бир ҳафта муддат ичида қарор қабул қилсин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1992 йил 8 июль.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг қарори

ҲАРБИЙ ҚАСАМЁД ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши **қарор қилади:**

1. Ҳарбий қасамёднинг қуйидаги матни тасдиқлансин:

«Мен, (фамилияси, исми, отасининг исми), Ўзбекистон Республикаси қуролли кучлари сафига кирар эканман, халқимга, Президентимга содиқ бўлишга тантанали равишда қасамёд қиламан.

Мен Ўзбекистон Республикасининг конституциясини ва қонунларини муқаддас билиб, уларга риоя этишга, ҳарбий низомларни, қўмондонлар ва бошлиқларнинг буйруқларини сўзсиз бажаришга, ҳарбий интизомга қатъий риоя қилишга, ҳалол, жасур ва сергак жангчи бўлишга қасамёд қиламан.

Сўнгги нафасим қолгунча она Ватанимнинг садоқатли фарзанди бўлиб қолишга, ҳарбий хизматнинг бутун машаққати ва қийинчиликларини сабот билан енгишга, давлат ва ҳарбий сирларни мустаҳкам сақлашга аждодларим руҳи олдида қасамёд қиламан.

Жонажон Ўзбекистонимнинг нурли истиқболи учун унинг давлат манфаатлари ва мустақиллигининг ҳимоячиси бўлишга қасамёд қиламан.

Агар мен ушбу тантанали қасамёдимни бузсам, қонунларда белгиланган жазога ва халқнинг нафратига мубтало бўлай!»

2. Белгилаб қўйилсинки, ҳарбий қасамёдни Ўзбекистон Республикаси ҳудудида жойлашган ҳарбий қисмларга, муассасаларга, бошқа ҳарбий қўшилмаларга ҳақиқий ҳарбий хизматга чақирилган фуқаролар, ҳарбий ўқув юртларининг илгари ҳарбий қасамёд қабул қилмаган курсантлари қабул қиладилар.

3. Ўзбекистон Республикаси ҳудудида хизматни ўтаётган ва илгари ҳарбий қасамёдни қабул қилган ҳарбий хизматчилар қасамёд қилдирилмайдилар.

4. Ҳарбий қасамёд қилдириш тартиби тасдиқлансин.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Раиси
Ш. ЙЎЛДОШЕВ.

Тошкент шаҳри,
1992 йил 3 июль.

Республика Олий Кенгаши сессияси қарорларини амалга оширамиз

ПАРКЕНТЛИКЛАРНИНГ ХОҲИШ-ИРОДАСИ

Вилоятимизнинг барча ҳудудларидаги каби Паркент районида ҳам Ўзбекистон Олий Кенгаши ўн иккинчи чақириқ ўнинчи сессияси материалларини аҳоли орасида тушунтириш, бу ҳужжатларда ўз аксини топган режаларни амалга оширишга эътибор кучаймоқда. Ўтган куни район ҳокими маҳкамаси ёнидаги шинамгина клубга депутатлар, хўжалик раҳбарлари, ташкилотлар ва муассасалар фаоллари тўпландилар. Анча олдиндан белгилаб қўйилган халқ депутатлари район Кенгаши сессияси кун тартиби муҳим ва долзарб масала билан бойиди. «Республика Олий Кенгашининг ўн иккинчи чақириқ ўнинчи сессиясидаги Ислом Каримов нутқи ва сессияда қабул қилинган Мурожаатнома асосида район аҳолиси олдида турган вазифалар тўғрисида» район ҳокими Эркин Рўзматов маъруза қилди.

— Ғоят ишчанлик руҳида ўтган бу сессияда,— деди у,— республикамизнинг ижтимоий-иқтисодий аҳволи батафсил таҳлил этиб берилди. Ҳозирги мураккаб шароитда мустақиллик йўлидан бораётган Ўзбекистонни иқтисодий танглиқдан ҳалос этиш, истиқлолни мустаҳкамлаш борасидаги амалий тадбирлар ҳақида гап борди. Биз Президентнинг қаерда тинчлик, хотиржамлик бўлсагина шу ерда фаровонлик таъминланади, эл турмуши яхшиланиб боради, деган сўзларига тўла қўшиламиз. Сессияда республикамизда тинчликни барқарор қилиш, байналмилал дўстликни, чет мамлакатлар билан ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш муҳимлиги қайд қилинганлиги эътиборга лойиқдир. Қолаверса халқимизнинг хоҳиш-иродаси шундай.

Айни пайтда меҳр-оқибат, ҳамжиҳатлик, уюшқоқлик ҳар қандай мушкулликлардан ҳалос этишини маърузачи таъкидлаб, нутқини мисоллар билан бойитди. Шу йилнинг биринчи ярмида ногоҳ келган табиий офат, кейин кетма-кет ёққан сел туфайли район аҳолиси бошига ташвиш тушганда вилоят ҳокими, унинг маҳкамаси кўрсатган самимий ёрдам учун миннатдорчилик билдирди.

— Бир қатор районлар билан бирга Паркент райони учун ҳам ёрдам жамғармасидан ажратилган маблағ етиб келди,— деди район ҳокими,— биз уни зарар кўрган хўжаликларга, оилаларга тақсимлашда давом этяпмиз.

Маърузачи сўнгги пайтларда республика Президентининг ташаббуси, саъи-ҳаракати билан мустақилликка юз тутган Ўзбекистонни таниб бораётган чет эл мамлакатлари сони кўпаяётганлигини, элчихоналар очилаётганлигини, динга кенг йўл берилганлигини ҳам қайд қилиб ўтди. У район хўжаликлари, меҳнаткашлар сессия қарорларини бажаришга бир жон, бир тан бўлиб киришадилар, деди.

Анжуманда сўзга чиққан «Коммуна» давлат хўжалигининг директори, Республика Олий Кенгашининг депутати Аширмат Ҳожиматов сессия қишлоқ аҳолиси турмушини янада яхшилашга алоҳида эътибор берганлигини қайд қилди ва сессияда деҳқонлар кўнглидаги гаплар айтилганини билдирди.

У халқ ноиблари эътиборини аҳолини ичимлик сув билан таъминлашни яхшилаш, жамоа мулкини талон-тарож қилувчиларга қарши курашни кучайтириш, ёшларни меҳнатга жалб қилиш билан боғлиқ муаммоларга қаратди.

(Давоми 2-бетда).

Аҳилликда гап кўп

Куни кеча Юнусобод районидаги «Янгиариқ» маҳалласида Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг X сессиясида қабул қилинган сиёсий партиялар, жамоат ҳаракатлари ва уюшмаларига, Ўзбекистоннинг барча аҳолисига Мурожаатнома муҳокамасига бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди.

Маҳалла қўмитаси раиси, ҳуқуқшунос-олим Кабир Комилов бозор иқтисодиётига ўтиш билан боғлиқ ҳозирги оғир даврда Президентимиз, Олий Кенгаш ва ҳукумат мустақил республикамиз жаҳонда ўз ўрнига ва нуфузига эга бўлиши, тинчлик ва осойишталикни таъминлаш, аҳолини ижтимоий муҳофазалаш борасида олиб бораётган ишлари ҳақида батафсил, факт ва рақамлар асосида сўзлаб берди. Хусусан, Гуржистон, Жанубий Осетия ва Молдовада, айниқса, Тоғли Қорабоғ чегарасида рўй бераётган фожиалар оқибатида ҳеч айби бўлмаган болалар ва оналар қони тўкилаётганлиги ҳар бир соф виждонли киши қалбини ларзага солади.

— Худди ана шундай оғир вазиятда Президентимиз ниҳоятда одилона йўл тутаётганлиги учун ҳам оллоҳга шукурки, бизда осойишталик ҳукм сурмоқда,— деди йиғинда сўзга чиққан Маҳмуд ота Холматов,— биз кексалар ҳам бу муҳим ишга ўз ҳиссамизни қўшишимиз, ёшларимизни тўғри йўлга солиб, улар орасида аҳиллик, тотувликни таъминлашимиз даркор.

Шунингдек, маҳалланинг ҳурматли отахонлари Обид ота Абдураҳмонов, Акром ота Ризаев, 90 ёшли Абдуқодир оталар ҳам аҳилликда гап кўплиги, шундай оғир дамда Президентимиз тутаётган тинчлик йўлини қўллаб-қувватлаб, унинг атрофига маҳкамроқ жипслашиш зарурлиги ҳақида сўзладилар.

Абдуфаттоҳхожи НАБИХЎЖА ўғли.

XXI ЧАҚИРИҚ ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ КЕНГАШИНИНГ XI СЕССИЯСИНИ ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

«Ўзбекистон Республикасининг маҳаллий ҳокимият ташкилотларини қайтадан тузиш тўғрисида»ги Қонунга мувофиқ ҚАРОР ҚИЛАМАН:

1. XXI чақириқ халқ депутатлари Тошкент вилояти Кенгашининг XI сессияси 1992 йил 24 июлда Тошкент шаҳрида чақирилсин.

Сессия муҳокамасига қуйидаги масалалар киритилсин:

1. Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши X сессиясининг қарорларини бажаришга доир чора-тадбирлар тўғрисида.

2. Вилоятдаги халқ хўжалиги иншоотларини 1992—1993 йилги кузги-қишги мавсумда ишлашга тайёрлашнинг бориши тўғрисида.

3. «Тошкент вилояти ҳокими ва унинг ваколатли ташкилотлар — халқ депутатлари кенгашлари билан ўзаро муносабати асослари тўғрисида»ги муваққат Низом тўғрисида.

4. Халқ депутатлари Тошкент вилояти Кенгашининг иш тартибига ўзгартишлар киритиш тўғрисида.

5. Тошкент вилояти ҳокими маҳкамаси тизимида қўмиталар, бошқармалар, бўлимлар, бирлашмалар ва уюшмалар тузиш тўғрисида.

6. Тошкент вилояти ҳокими маҳкамасининг бўлинмалари раҳбарларини тасдиқлаш тўғрисида.

Тошкент вилояти ҳокими
С. Д. САЙДАЛИЕВ.

7 июль 1992 йил.
Тошкент шаҳри.

• ЎЗБЕКИСТОН—ТУРКИЯ •

«Биз ўзбекистонликларнинг кўзи, қулоғи, дили бўламиз!»

МУСТАҚИЛЛИК шамоли эсаётганига ҳали бир йил бўлмасидан ватанимизда кўпгина ижобий ишлар қилинди ва қилинмоқда. Бир неча ўн йилдан бери диёримиз халқлари тўғридан-тўғри ҳорижий давлатлар билан савдо алоқалар қилишни орзу қиларди. Лекин бу орзуга иттифоқ, чегара ва бошқа шунга ўхшаш тўсқинликлар бўларди. Ўзбекистон ойнаи жаҳонида Туркия давлатининг эшиттиришлари олиб кўрсатилиши ёки «Замон Ўзбекистон» Туркия газетаси Тошкентда чоп этилиши ҳеч кимнинг хаёлига келмаган бўлса керак. У ҳозир чоп этилиш арафасида. Ана шу воқеа муносабати билан «Замон» газетасининг Ўзбекистондаги вакили жаноб Абдул Воҳид Қоя ва Ўзбекистон ахборот мудири жаноб Йылмаз Пўлат билан суҳбатлашдим.

— Ҳурматли жаноб Абдул Воҳид Қоя! Кундан-кун Туркия билан алоқаларимиз яхшиланиб бормоқда. «Замон Ўзбекистон» газетасини ҳам шулардан бири деб ҳисоблайман. Шу газетангиз ҳақида гапириб берсангиз?

— 1991 йил август ойида «Замон» газетамизнинг идора ҳайъати раиси профессор Невзат Ялчинтош билан президентингиз Ислом Каримов суҳбатлашганди. У жанобнинг таклифи билан биз Тошкентга келдик. Газетамиз мустақил бўлиб, у 1986 йилдан бошлаб чиқа бошлаган. Ҳудо хоҳласа, Ўзбекистонда ҳам июль ойининг иккинчи ярмидан ҳафтада бир марта 15 минг нусхада чиқармоқчимиз. Биринчи ва иккинчи сонлари ўзбекистонликларга пулсиз тарқатилади. Газетамиз саккиз саҳифадан иборат бўлиб, унинг тўрт саҳифасидаги мақолалар ўзбек-турк тилида ва тўрт саҳифаси турк тилида бўлади.

— Гапингизга қараганда «Замон» газетангиз бошқа давлатларда ҳам чиқар эканда?

— Ҳа, янглишмадингиз, деди Йылмаз Пўлат.— Бугунги кунда газетамиз Туркияда 200 минг нусхада ҳафтада етти марта, Германияда 15 минг нусхада ҳафтада етти марта, Озарбайжонда 30 минг нусхада ҳафтада икки марта, Қозоғистонда 60 минг нусхада ҳафтада бир марта чиқмоқда. Газетамизда дунёнинг барча нуқталарида содир бўлаётган воқеалар рўй-рост ёритилади. Биз миллат ажратмаймиз. Ўзбек, тожик, қозоқ, қирғиз, озарбайжон, туркман ва бошқа миллатлар ҳаммамиз турк мусулмонларимиз. Бобокалонларимиз бир бўлиб, аҳил яшашган-ку. Мақсадимиз ҳам ўзбек ва туркий миллатлар ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлаш, Ўзбекистонни ва унинг фан-техника ютуқларини дунёга танитишдир.

— Ўзингиз ҳақингизда гапириб берсангиз.

— Газетамизда етти нафар киши ишлайди. Шулардан тўрт нафари тошкентликлар, жаноб Абдул Воҳид Қоя уйланган, икки нафар ўғли ва хоними Тошкентда яшашмоқда. Ўзим бекорман (бўйдоқман). Тошкентга келгунча ўзбек халқини, меҳмондўстлигини кўп эшитган эдик. Юз марта эшитгандан кўра бир марта кўрган афзал дейдилар. Ҳа, айтишларича бор экан. Келганимиздан бери бир неча бор ўзбек хонадонларида бўлдик. Миллий таом — палов тўрадан едик. Собиқ иттифоқдош республикаларда бўлдик. Лекин бунақа меҳмондўстликни фақатгина Ўзбекистонда кўрдик.

— «Тошкент ҳақиқати» газетаси мухлисларига ниятингиз?

— Юқорида айтганимдек, биз кўпгина жойларда бўлдик. Уердаги бўлаётган ёвузликларни ўз кўзимиз билан кўрдик. Ахир миллатлар бирбирини қирмоқда. Дунёга ўзбек халқи фақатгина меҳмондўстлиги билан эмас, балки тинчликсеварлиги билан ҳам донг таратмоқда. Ўзини мустақил деб эълон қилган бошқа давлатлар сизлардан ўрнак олишса бўларди. Тинчлик сўзи заминида жуда кўп маъно борлигини, уни йўқотганда эмас, йўқотмасдан олдин тушуниш керак. Биз ваъда берамиз. Газетамиз Ўзбекистонликларнинг кўзи, қулоғи ва дили (тили) бўлади. Бизнинг манзилгоҳимиз: **Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 30-уй, 2-қават, 39, 40-хона. «Замон Ўзбекистон» газета муҳаррияти. Телефонлар: 44-62-34, 44-63-75.**

Суҳбатдош Даврон АҲМАД.

СУРАТЛАРДА: Туркиядаги «Замон» газетасининг Ўзбекистондаги вакили жаноб Абдул Воҳид Қоя ва Ўзбекистон ахбороти мудири жаноб Йылмаз Пўлат навбатдаги газетани кўздан кечиришмоқда; (пастдаги суратда) «Замон» газетасининг Қозоғистон, Озарбайжонда, Туркияда чиққан сонлари.

Муаллиф олган суратлар.

ПАРКЕНТЛИКЛАРНИНГ ҲОҲИШ-ИРОДАСИ

(Боши 1-бетда).

Район халқ таълими бўлими мудири Бакир Махсилов эса сессия халқ таълими тўғрисида қонун қабул қилганлигини айтиб, «бу ёш авлод тақдирига бўлган юксак эътибордир», дея миннатдорчилик билдирди.

Залдагилар район агросаноати раисининг ўринбосари Топил Холтоевнинг сўзларини диққат билан тингладилар.

— Ўзбекистон Олий Кенгашининг сессияси фаровонликка қаратилган сессия бўлди,— деди у,— мана, эътибор беринг, ғалланинг харид нархи ошиши туфайли республика ғаллакорларига 2,7 миллиард сўм фойда келади. Сабзавот ва меванинг 50 фоизи деҳқонлар ихтиёрида қолади. Улар ҳосилнинг нақд ярмини келишилган нархда сотадилар. Бу, албатта, деҳқонлар манфаатига хизмат қилади. Қишлоқ меҳнаткашлари ўзларининг қаддиларини ростлаб оладилар.

Депутат сўнгги йилларда район хўжаликларида ғаллачилик, сабзавотчилик ривож топгани ҳолда чорвачилик оқсаётганлигини ачиниш билан гапирди: Моллар насли айниб кетмоқда, бузоқ олиш камаймоқда. Фермер хўжаликларини тузишда ҳам сустликка йўл қўйилаётир. Одамлар орасида мафкуравий ишлар бўшашиб кетган...

Меҳнат фахрийси, пенсионер Маъмур ота Солиҳов ҳаётнинг баланд-пастини кўп кўрган, анчагина тажриба тўплаган отахонлардан бири. У Олий Кенгаш сессиясида инсон қадр-қимматини оширишга эътибор берилганлигидан, энг муҳими тинчликни, осойишталикни сақлашга аҳамият берилганлигидан хурсанд. Шу билан бирга у Паркент район ички ишлар бўлими талаблар даражасида ишламаётганлигини, жамоат мулкини талон-торож қилувчилар кўпайиб бораётганлигини айтиб, депутатлардан бу борада аҳолига ёрдам зарурлигини таъкидлади.

Паркентликлар ҳузурида сўзга чиққан Тошкент вилоят ҳокими Сайфилла Давирович Сайдалиев сессия ҳақида гапириб, у халқимиз фаровонлигини оширишнинг истиқболини белгилаган, бугунги кундаги иқтисодий-ижтимоий аҳвол нуқтаи назаридан вазиятни тўғри баҳолаган сессия бўлди, деб айтди. Мақсадимиз, деди ҳоким, қандай бўлмасин республикада, вилоятларда халқ тинчлигини, хотиржамликни сақлашдан иборат бўлиши керак.

Вилоят ҳокими сўнгги пайтларда Паркент районида кичик корхоналарни ривожлантиришга эътибор берилаётганлигини ҳам қайд қилиб, мева-сабзавот омборлари қуриш зарурлигини, қишга алоҳида тайёргарлик кўриш кераклигини депутатларга уқтириб ўтди. У чет эл сафарида бўлганда ўша мамлакатларда етиштирилган ҳосилни йил бўйи асраб-авайлаб аҳоли истеъмолига етказиб бераётганликларини сўзлаб берди. Президентнинг чет эллар билан ҳамкорликдаги толмас ғайрати, шижоати, жўшқин фаолияти ҳақида ҳам гапирди.

— Ўзбекистон аҳолисини тезроқ файзли кунларга етказиш йўлида Президент бор имкониятлардан тўла фойдаланишга интилмоқда,— деди у. Бу ишда ҳаммамиз унга кўмакдош бўлишимиз керак.

С. Сайдалиев фермерлик ҳаракатини тезроқ ёйиш лозимлигига тўхталиб, бу соҳада деҳқонларга кенг имконият яратиб берилишини қайд қилди. Шу билан биргаликда фермерлар фаолияти эл манфаатини кўзлаган бўлиши керак, улардан одамларга наф тегсин, деди.

Сессияда кўрилган масалалар юзасидан қарор қабул қилинди.

Анжуманда Президентлик маҳкамасининг масъул ходими Ҳайдар Восилович Жумаев иштирок этди.

С. ҲАСАНОВ.

ҲОРИЖДАН ХАБАРЛАР

● БЕЛАИД Абдуссалом истеъфога чиққан Сид Аҳмад Гўзалий ўрнига Жазоир ҳукуматининг бош вазири этиб эълон қилинди. Б. Абдуссалом Олий Давлат Қўмитаси раиси Муҳаммад Будиаф отиб ўлдирилганидан сўнг ўн кундан кейин шу лавозимга тайинланди. Б. Абдуссалом 64 ёшда. У миллий-озодлик учун кураш йилларида фаол арбоблардан бири бўлган. 1965—1977 йилларда — президент Ҳ. Бумиддин президентлиги даврида у саноат ва энергетика вазири бўлган эди. 80-йилларда эса президент Ш. Бинжадиднинг айрим иқтисодий сиёсатларига қарши чиққанлиги учун давлат ишларидан бир қадар четлаштирилган эди.

● НАВБАТДАГИ номзод В. Павлякдан сўнг Польша вазирлар кенгаши таркибини тузишга киришган Ханна Сухоцкая муваффақиятга эришди. Мамлакат президенти Лех Валенса янги ҳукумат таркибини маъқуллади. Ҳ. Сухоцкая Польша давлати тарихида шундай олий мартабали лавозимга ўтираётган биринчи аёлдир. Кеча Польша парламенти Ҳ. Сухоцкая номзодини муҳокама қилди.

● «ИЗВЕСТИЯ» рўзномасининг махсус мухбири Кобулдан хабар берди: бу ерда Абдул Собур Фариднинг Афғонистон бош вазири этиб тайинланганлиги маълум бўлди. Гап шундаки, кейинги пайтда Афғонистонда мужахидлар ўртасида келишувга эришилганидан сўнг бош вазир масаласи очиқ қолаётган эди. Афғонистон ислом партияси раҳбари Гулбиддин Ҳикматёр бу лавозимга ўз устози А. С. Фарид номзодини кўрсатган эди. Бироқ, мужахидлар кенгашининг раиси Сибғатулло Мажиддиддин бу номзод учун унчалик рўйхушлик кўрсатмаган эди.

Эндиликда давлат бошлиғи вазифасини Бурҳониддин Раббоний ижро эта бошлагач, вазият ўзгарди. Г. Ҳикматёр ўз тарафдорлари билан Кобулга кириб келди ва ўз таклифини амалга оширди.

● АЛБАНИЯ пойтахти Тиранада собиқ коммунистик тузумнинг собиқ олий раҳбарларидан бўлган тўрт киши, шу жумладан, бош вазир бўлган Одил Чарчаний устидан тергов ишлари бошлаш мақсадида уй қамоғига маҳкум этилганликлари эълон қилинди. Улар ўз лавозимларини суиистеъмол этишликда ва порахўрликда айбланмоқдалар. Шу орада яна 18 нафар арбоб устидан тергов ишлари ниҳоясига етказилди. Улар орасида Албаниянинг аввалги раҳбари Энвер Ҳўжанинг рафиқаси ҳам бор.

ОДАМЛАР ВА ТАҚДИРЛАР

ЎЗИДАН ҒОЛИБ КЕЛГАН ЙИГИТ

Омадсиз қолганда хира кунларинг,
Ситамлар тилганда қора тунларинг,
Ҳатто юз ўгирса ёру-дўстларинг,
Руҳингни туширма, ўзингдан ғолиб
кел!

...Ушбу сатрларни ўқийману, назаримда сизларга ҳикоя қилмоқчи бўлган йигитнинг дилидан отилиб чиққандай бўлади бу ҳаяжонли мисралар.

Бу йигит ҳақида ёзиш ҳам осон, ҳам мушкул. Осонлиги шундаки, чеҳраси ёқимтой, самимий ва суҳбатижон Обиджон билан гурунглашгингиз келаверади. Чунки Обиджонинг ҳаётга интилишлари, орзу-ўйлари, келажак ҳақидаги фикрлари теран.

Қийинлиги эса... Мана шу поёнсиз орзуларининг ортидан чопқиллаб юролмаслигида. Тўғриси бу ҳақда ёзишни ҳам хоҳламайсан. Қаршингдаги навқирон қалб эгасини аягинг келади. Унинг беғубор вужуди титрашидан, кўнгил яралари тирналишидан чўчийсан. Обиджоннинг кўзларига боқиб, армонли нигоҳларига дош беролмайсан. Бахтсиз тасодиф туфайли трактордан йиқилиб, умуртқаси қаттиқ лат еган 16 ёшли йигит юролмай қолди... Мана шунга ҳам 12 йил бўлиб қолди.

Бу оила учун кутилмаган кўргулик эди. Оилада уч қиз вояга етган бўлса ўғил — шу Обиджон эди. «Ёшлик» ойномасининг 1984 йил, 11-сонида «Токи сен бор экансан дунёда» мақоласига акс-садо тарзида ёзилган О. Юсуповнинг дил мактуби ҳам жуда кўплаб мухлислар қалбини забт этган, ҳаяжонлантирган эди. Шундан сўнг Обиджон ушбу мактубига жумҳуриятимизнинг турли вилоятлари, ноҳиялари, шаҳар ва қишлоқларида истиқомат қилувчи тенгдошлари, дўстларидан жавоб олган, тўғриси мактубларнинг саноғига ҳам етолмай қолганди. Уларни Обиджон ҳанузгача сақлайди, кўнглини кўтаргучи самимий мисраларни бот-бот эсга олади. Обиджоннинг ўзи ёзганидек, дастлабки операциянинг яхши қилинмаганлиги натижасида кейинги уринишларнинг нафи бўлмайди. Бу орада неча йиллар ўтди. Куйбишев, Пятигорскда даволаш муддатларини такрорлади.

Обиджоннинг кровати тепасида машқ қилиш учун ҳаракат воситалари ўрнатилган. Унинг мўъжазгина хонасида рўзнома, ойномалар тахлами. Турли адабиётлар, шеърий тўпламлар, ўзининг ижодий машқлари.

Обиджон Юсупов Ўртачирчиқ ноҳиясининг Ўртасарой жамоа хўжалигининг Абай бўлимида истиқомат қилади.

Хонадон соҳиби Сайдали ака, умр йўлдоши Нафиса аяларнинг қадоқ қўллари мана шу жамоа хўжалиги юмушларида қабарган. Уларнинг ҳар иккиси қарийб эллик йил меҳнат қилиб, фарзандларини ҳам ҳалол тарбиялашган. Жиккакгина, ҳаракатлари чаққон Нафиса опа ўтирғизгали жой тополмайдилар. Дастурхон тузаб, илтифот билан чойга таклиф этарканлар, оналик меҳри чеҳраларида шундоққина уфуриб турарди. Излаганимиз Обиджон эса жиянлари даврасида суҳбат қурарди. Жажжигина Нодира, Наргиза, Беҳзодларнинг бири қўйиб бири савол беришар, «Тоғажон, шеърларингиздан ўқиб беринг», деб чуғурлашарди. Обиджон уларнинг даврасида бўлса сира ҳам зерикмайди, — дейди Нафиса опа, — Ёзган янги шеърларини аввало уларга ўқиб беришдан завқланади.

Сайдали аканинг нигоҳларида эса мунг, армон кўраман. Ҳаётга умид кўзлари билан боқувчи камтарин йигит эса тақдиридан нолимайди, одамларнинг, дўстларининг унга ачинишларини асло истамайди. Аксинча китоблар оламига шўнғиб, улардан мадад олади, қўлига қалам олиб юрагидаги дардларини, туғёнларини сатрларга кўчиради. Қайта-қайта ёзиб, маъқул бўлсагина қоғозга туширади. У адабиётни севади, шеъриятни қадрлайди, шу боисдан умид билан яшашга ҳақли эканлигини дилдан ҳис қилади.

— Орамизда яхши одамларнинг борлигидан қувонаман, — дейди у суҳбатга киришиб кетар экан. — Савобталаб, хайрли ишларга дахлдор инсонлар сени ҳамиша тушунишга ҳаракат қилишади, қўлларидан келгунича кўмак беришга ошиқишади. Унинг ўзи ҳам кишига қанчалик севинч бағишлайди. Бундайлар маҳалламизда талайгина.

Ҳа, ҳар қандай машаққатларни ҳам мустаҳкам иродаси билан .енга олган йигит ўз бошидан кечирган қийинчиликлару, тортган азобларини эслашни хоҳламайди, ҳаттоки сўзлашни ўзига эп кўрмади. 10 йилдан зиёд ногиронликнинг жабрини тортиш, дақиқаларни юрак туғёнлари билан ўтказишнинг ўзи бўладими? У эса нақадар қийин дамларни ҳам оқ қоғозга юрак туғёнларини туширишдек завқли машғулоти билангина енгиб келади.

Обиджон орзулари ҳақида ҳаяжонланиб, гўёки ногиронлигини, дунё ташвишларини унутиб сўзлайди. У келажакда адабиётчи бўлмоқчи, орзуларининг амалга ошиши учун эса олийгоҳга кириб ўқиш, қунт билан билим олиш истаги кучли. Шунинг учун ҳам вақтини бекор ўтказмайди. Ўқийди, ёзади, изланади, энг муҳими умид билан яшайди. Обиджоннинг кўнглини кўтариб, энг самимий дил сўзлари изҳор этиб ёзилган мактубларга кўз югуртириб хаёлга толаман. Чимкент, Тўрткўл, Фарғона, Сирдарё, Самарқанддан келган хатлар. Олмахон, Дилфуза, Насиба, Дилрабо, Шоира, наманганлик бир гуруҳ колхозчи қизлар. Ленинакандан Манзура ва Маъмуралар йўллаган мактублар, улар битган самимий сатрлар...

Қанийди тақдир тақозоси билан матонатли қалб соҳиби мусаввир (раҳматли) Рауф Аҳмедовнинг ҳаётига қувонч бўлиб кириб, борлигини баркамол айлаган жасоратли қиз Муножотхоннинг садоқатини такрорлайдиган қиз Обиджонга ҳам насиб этса. Шундай саховатли, меҳригиёли, камтарин ва меҳнатсевар кишилар яшайдиган файзли хонадонни обод, кўнгилларини эса чароғон айласа. Шундай бўлишига жуда-жуда ишонгим келади. Қўлида қалам тутиб, ҳаётга муҳаббатини самимий сатрларда акс эттираётган, кўзларида ёрқин келажакка ишонч ёғдулари балқиган йигитга қараб туриб, уни ўз оёқларида чопқиллаб кетишига, поёнсиз орзулари узра қувиб етишига умид боғлагим келади.

Обиджоннинг тушкунликка тушишга асло ҳаққи йўқ. Чунки шундайлар борки, тўрт мучаси соғ бўла туриб ҳам бир оғиз салом беришга, кўнгли шикаста одамнинг юрагига тасалли беришга ярамайдилар ёки истамайдилар. Бундайлар олдида покиза туйғулари жўш урган йигитнинг сабру-тоқати, матонати ибратомуз эмасми? Ҳали шундай кунлар келадики, Сайдали ака билан Нафиса аянинг умид чироқлари ёниб, хонадонларини, меҳрибон бағрларини ширин-ширин набираларининг шодон кулгулари тўлдиражак.

Обиджон оёққа туриб, қалб қўри, юрак тўрларини бахшида этаётган падари бузруквори, муҳтарама волидаси қаршисига таъзимла чиқажак. Обиджон Юсупов тез-тез ноҳия рўзномаси бўлмиш «Машъал» муҳарририятида бўлиб туради. Ижод аҳли билан баҳслашиб, билмаганларини ўрганади, машқлари билан ўртоқлашади. Ўзидан ғолиб келиб яшаётган йигит Ўртачирчиқ ноҳияси Ўртасарой жамоа хўжалигининг Абай бўлими, 39-уй тўрида келажак сатрларини, орзу ўйларини, армонларини битаётир. Қуйидаги сатрлар эса Обиджон учун атаб ёзилгану у буларни ўз ҳаёти учун шиор айлагандек гўё:

Орзу-ўйларингни босганда туман,
Ғам-алам дастидан чекканда фиғон,
Тўсилиб қолганда сен учун осмон,
Бош эгма ўзингдан ғолиб кел!

Йўлингдан адашиб, гар кезсанг
сарсон,
Излаб тополмасанг биронта имкон,
Тинмай азоб чексанг ёмондан-ёмон,
Бош эгма, ўзингдан ғолиб кел!

Анора КАРИМОВА,
журналист.

ШОШИЛИНЧ ЭЪЛОНЛАР ХИЗМАТИ

«ШАРҚ» НАШРИЁТ МАТБАА КОНЦЕРНИ

фирмаларнинг иш юритиш қоғозлари, шахсий гувоҳномаларга янги герб туширилган ҳолда тайёрлаб бериш кафолатини олади. Буюртмалар чекланмаган тарзда қабул қилинади.

МАНЗИЛИМИЗ: **Ленинград кўчаси, «Шарқ» концернининг офиси.**

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 33-50-75, 33-84-78, 33-80-07, 33-90-50.

**ТИЖОРАТЧИ БЎЛИШНИ ХОҲЛАЙСИЗМИ?
МОСКВА ТИЖОРАТ УНИВЕРСИТЕТИНИНГ
ЧЕЛЯБИНСК БЎЛИМИ
СИЗЛАРНИ ЎҚИШГА**

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Москва Тижорат Университети МДҲдаги бозор иқтисоди учун олий малакали ходимлар — тижоратчилар ва менежерлар тайёрлашга киришган дастлабки ўқув юртидир.

Челябинск бўлими — Университетнинг энг йирик бўлимларидан биридир. Кейинги йилларда талабаларни тайёрлаш йўналишлари жиддий равишда ўзгарди.

Бу бўлим нафақат савдо учун мутахассислар тайёрлайди, балким хизмат кўрсатиш соҳалари учун ҳам, меҳмонхона хўжаликлари, саёҳат, ишлаб чиқариш воситалари савдоси ва бошқалар учун ҳам мутахассисларни тайёрлаб етказиб беради.

МТУНИНГ ЧЕЛЯБИНСК БЎЛИМИ ҚОШИДА УЧТА ФАКУЛЬТЕТ МАВЖУД:

1. **БОШҚАРУВ факультети** — савдо, умумий овқатланиш корхоналари, меҳмонхона мажмуалари ва саёҳат, маҳсулотлар ҳаракатининг технологик жараёнларини бошқариш соҳалари бўйича **БАКАЛАВР**ларни тайёрлайди.

Менежер даражаси берилади.

2. **МОЛИЯ-ҲИСОБ факультети** — савдо, умумий овқатланиш корхоналари, меҳмонхона мажмуалари ва саёҳат корхоналарининг молия-хўжалик фаолиятидаги ҳисоб ва аудитория, бозор муносабатларидаги маҳсулотлар ва хизмат кўрсатишнинг молия-қарз фаолияти соҳалари бўйича **иқтисодчи БАКАЛАВР**ларни тайёрлайди.

Молия иқтисодчиси даражаси берилади.

3. **ТИЖОРАТ факультети** — умумий овқатланиш корхоналари, меҳмонхона мажмуалари ва саёҳат корхоналарининг бозор муносабатларида маҳсулотлар ва хизмат кўрсатиш усулларининг тижорат фаолияти, бозор муносабатларида ишлаб чиқариш воситаларининг тижорат фаолиятлари соҳаси бўйича **тижоратчи БАКАЛАВР**ларни тайёрлайди.

Тижоратчи даражаси берилади.

БАКАЛАВРЛИК ФАНИ БЎЙИЧА БАРЧА МУТАХАССИСЛАРНИ ТАЙЁРЛАШ МУДДАТИ — 4 ЙИЛ.

Университетга абитуриентларни қабул қилиш танлов асосида амалга оширилади, шунингдек, турли хил давлат корхоналари, акционерлик жамиятлари ва бошқалар билан шартномалар бўйича ҳам қабул қилади.

Шартнома асосида мутахассисларни тайёрлаш учун йилига 50 МИНГ СЎМдан тўланади.

Аризалар танлов асосида 14 ИЮЛГАЧА, шартномалар бўйича эса 4 АВГУСТГАЧА қадар қабул қилинади.

АРИЗАГА ҚУЙИДАГИ ҲУЖЖАТЛАР ҚЎШИБ ТОПШИРИЛАДИ: ўрта маълумоти ҳақидаги ҳужжат, 3×4 см. ҳажмдаги 6 дона сурат, 086/У шаклдаги тиббий маълумотнома, паспорт ва ҳарбий хизматга муносабати тўғрисидаги ҳужжат (шахсан кўрсатилади), шартномали асосда ўқиш учун ҳужжатлар (маълумотнома ва нусхаларнинг берилган муддати 3 ойдан ошмаган бўлиши керак).

КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ ФАКУЛЬТЕТНИНГ КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ БЎЛИМЛАРИНИНГ БАРЧАСИГА ҚУЙИДАГИЧА ЎТКАЗИЛАДИ:

ТАНЛОВ АСОСИДА — 15 июлдан 31 июлгача,
ШАРТНОМАЛИ АСОСДА — 5 августдан 15 августгача.

Имтиҳонлар қуйидаги фанлар бўйича ўтказилади:
МАТЕМАТИКА (ёзма);
РУС ТИЛИ (диктант);
ИҚТИСОДИЙ ГЕОГРАФИЯ (оғзаки).

Ўрта мактабни олтин (кумуш) медаль, ўрта махсус ўқув юртини ёки ўрта ҳунар-техника билим юртини аъло баҳолар билан, (8 ёки 9 синф негизида), тугатганлар қабул комиссияси томонидан белгиланган битта имтиҳонни топширадилар.

ТАНЛОВДАН ТАШҚАРИ кириш имтиҳонларидан қониқарли баҳо олган қуйидаги абитуриентлар ўқишга қабул қилинадилар:

— захирага бўшатилган ва имтиёзли ҳуқуқли гувоҳномаси бўлган ҳарбий хизматчилар, етим ўсган болалар, ота-оналар назоратисиз ўсган болалар, 1 ва 2 гуруҳ ногиронлари, Чернобиль фожиаси оқибатида нурланиш касалига чалинган ёки шу касалликни бошидан кечирган ва яшаш жойидан кўчирилганлар, ҳамда белгиланган нусхадаги махсус гувоҳномали шахслар.

МТУНИНГ ЧЕЛЯБИНСК БЎЛИМИГА АРИЗАЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛИШ ҚАБУЛ КОМИССИЯСИ ТОМОНИДАН ҚУЙИДАГИ МАНЗИЛДА АМАЛГА ОШИРИЛЯПТИ: 454000, Челябинск шаҳри, Оржоникидзе кўчаси, 50-уй, 101-хона, телефон: 37-19-43.

11 июль, 1992 йил ● № 104 (10.353). Тошкент ҳақиқати 5-бет

Қадрият

- Меросимизни ўрганамиз
- Марҳумларни ёд этиш фарздир
- Шеърда сеҳр бор
- Пайғамбаримиз ибратлари

МАЪРИФАТПАРВАР ВАЗИР ВА ОЛИМ

КЎҲНА ШАРҚ маданияти тарихида шундай буюк сиймолар борки, улар халқ, илм-фан, маърифат йўлида жонфидолик қилган, жаҳолат ва разолатга тик қарши борган. Низомулмулк ана шундай улкан маънавият ва сиёсат арбобларидан биридир.

Абуали Ҳасан ибни Али ибни Исҳоқ Низомулмулк 1017 йили Хуросоннинг Тус вилоятида амалдор оиласида туғилади. У ўз даврининг тил, адабиёт, сиёсат, фалсафа, риёзиёт, ҳуқуқшунослик, нужум ва бошқа билимларини эгаллайди. Низомулмулк Эрон шоҳларидан Алпарслон ва кейинчалик Маликшоҳи Салжуқ саройида ишлаб, вазирлик даражасига кўтарилади. Унинг даврида барча катта шаҳарларда мактаблар очилади, янги мадрасалар қурилади, илм-фан, маданият тез равнақ топади, олим ва давлат ҳисобидан махсус маош тайинланади, уларга ижодхоналар қуриб берилади. Исфахон расадхонаси бевосита олимнинг раҳбарлиги ва маблағи ҳисобига барпо этилади.

1079 йилнинг 15 мартидан бошлаб машҳур олим ва шоир Умар Хайём билан ҳамкорликда тузилган янги тақвим жорий қилинади. Ана шу календарь Ғарбий Европада Папа Григорий XIII томонидан 1582 йили амалга тадбиқ этилади. Аммо 1090 йили Маликшоҳнинг маҳрами Тожулмулк ва хотини Туркон-хотун фитнаси туфайли Низомулмулк ҳибсга олинади ва 1092 йилнинг 15 октябрида Бағдод сафарида, йўлда ўлдирилади. Унинг жасади Исфахонга дафн этилади.

Давлат арбоби ва маърифатпарвар адиб Низомулмулк XI аср Эрону Хуросон илмий, маданий ва сиёсий ҳаётида жуда катта мавқега эга эди. Унинг хайрихоҳлиги, моддий кўмагида ўнлаб шоир ва адиблар балоғат нуқтасига етдилар. Ўзи ҳам расадхонада илмий кузатишлар олиб боришдан ташқари ўлимидан олдин «Сиёсатнома» китобини ёзди. Бу асар Шарқ сиёсатшунослигида давлатни бошқаришга доир илк махсус китобдир. Унда шоҳ, қози, вазир, элчи, ҳазинабон, сарой амалдорлари, бош қўмондон, лашкарбошилар, девонбеги ҳамда бошқаларнинг вазифалари, ҳунармандлар, савдогарлар, кенг халқ оммаси билан муносабат, қўшин ва қурол-яроқни сақлаш, улардан мақсадга мувофиқ фойдаланиш, фуқаронинг арз-додини эшитиш, солиқларни тартибга солиш, унинг ундирилишини назорат қилиш, мамлакатнинг бутунлиги, давлатларнинг адлу инсофи, ҳиммат, эҳсон, тўғрилик, хайрихоҳлик, маърифатпарварлик, инсондўстлик, раиятпарварлик ҳақида эллик фаслда адолатпеша сиёсатдон сифатида фикр юритади. Ҳатто, ёзувчи айрим ҳикоятлар орқали амалдорларни хусусий ишларда, қуллари, хизматкорларини жазолашда ҳам қонунга, юксак ахлоқ меъёрига риоя қилишни уқтирган, жамият тараққиётида амалдорларнинг ҳалоллигию поклигининг муҳим омиллигини қайд этган. Бунда у 27 йиллик вазирлик фаолияти давомида орттирган тажрибасига суянади; ҳар бир мулоҳазасининг исботи учун Доро, Искандар, Баҳром Гўр, Ануширвони Одил, Исмоил Сомоний сингари ўтмиш шоҳлар, халифалар, вазирлар, давлат арбоблари фаолиятидан қизиқарли, ибратомуз ҳикоятлар келтиради. Низомулмулкнинг фикрича, давлат бошлиғи донишманд, тадбиркор, маърифатли бўлиши, юртни олимлар кенгаши, маслаҳати билан, қонун асосида, ўтмиш давлатдорлигининг илғор тажрибаларидан фойдаланган ҳолда бошқариш зарур; шоҳу қозининг ҳукми одил бўлмоғи лозим.

«Сиёсатнома»да Салжуқийлар салтанатдорлиги, Шарқда турли даврларда юз берган халқ ғалаёнию қўзғолонлари ҳақида қимматли маълумот бор. У XI аср Эрону Хуросон халқларининг тарихини, турмуш тарзини, форсий тилдаги наср тарихини ўрганиш учун муҳим манба ҳисобланади. Зероки, Низомулмулк ўз сиёсий, ижтимоий, ахлоқий, фалсафий қарашларини нуқтадон ёзувчи сифатида ғоятда нафис, турли-туман бадиий-тасвирий воситалар орқали ифодалаган; ибрат тариқасида келтирилган ҳикоятлар мумтоз ва жозибдир. Ҳикоятлардан олдин ёки сўнг Ҳасан Басрий, Софвон Сурий, Фузайл, Абў Али Даққоқ, Абў Али Илёс, Луқмон, Ибни Аммор; Баязид Бастомий, Жунайд Бағдодий сингари донишмандларнинг ҳикматларидан келтирилади.

Шуниси характерлики, «Сиёсатнома»да келтирилган юзлаб тарихий шахслар, жой номлари, атамалар, дин, санъат, тарих, мусиқа, ахлоқ, ҳикмат, ҳадис, сўфизм, фалсафа, табиий фаннинг барча соҳаларига доир фикрлар ва Ўрта Шарқ халқлари тарихию жуғрофияси, маданиятию мусиқаси, ақидасию ахлоқини ўрганишга кўмаклашади; уларнинг шарҳи, ва изоҳининг ўзи катта бир рисола бўлади.

Ушбу китоб ўтмишда араб, инглиз, немис, француз тилига таржима қилиниб, асли билан чоп этилган. 1949 йили уни ёзувчи ва олим Б. Н. Заходер рус тилига мукаммал изоҳлари билан тўла таржима қилган. «Сиёсатнома»дан баъзи ҳикоятларни Ўзбекистон Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Б. Аҳмедов ўзбек тилига ўгириб, «Аждодлар ўгити» тўпламига киритган.

«Сиёсатнома» Шарқ халқлари насрида, хусусан, кичик ҳикоя жанрида анъана ва ўзига хослик масаласини ўрганишда нодир ёдгорлик ҳисобланади. Зероки, китобда учрайдиган Ануширвони Одил, Хусрав Парвиз, Борбад, Баҳроми Чўбина, Султон Маҳмуд ва Қози, Султон Маҳмуд ва Кампир, Исмоил Сомоний ва амалдорлари хусусидаги ўнлаб ҳикоялар кейинги асрларда яратилган турли асарларда учрайди. Уларнинг аксарияти Муҳаммад Авфийнинг «Жамеъ ул-ҳикоёт» (XIV аср), Хондамирнинг тарихий асарлари, Пошшохўжанинг «Гулзор» ва «Мифтоҳ ул-адл», Кошифийнинг қатор китобларида (XVI аср) айнан ёки қисман ўзгартишлар билан келган. Демак, бу ҳикояларни Низомулмулк ўзигача бўлган Шарқ манбалари ва халқ оғзаки ижодидан олиб, ўз китобига киритган. Натижада ўша мазмун ва мавзу асардан-асарга кўчиб, сайёр ҳикоятларга айланган.

Демак, илму ирфон ҳомийси, нужум аҳли пешвоси, Шарқ давлатшунослиги асосчиси Низомулмулкнинг фаолияти ва «Сиёсатнома» асари фан тарихида, хусусан, ҳуқуқшунослик тарихида энг ёрқин саҳифалар бўлиб қолаверади.

Ҳамиджон ҲОМИДИЙ,
филология фанлари доктори.

● Ҳаётий қатралар

ЯХШИ НИЯТ — ЯРИМ ДАВЛАТ

ОТА-БОБОЛАРИМИЗ доимо: **«Ниятни яхши қилинг, яхши гапга ҳам, ёмон гапга ҳам фаришта омин дейди»**, деган насиҳатни такрорлашади. Бу нақлни ўйлар эканман, қадимий манбалардаги бир ҳикоят ёдимга тушади:

АЙТИШЛАРИЧА, бир дарёнинг ўнг қирғоғида кўп йиллар фақат тоат-ибодат билан машғул бўлган, тақводор зоҳид яшар, чап қирғоқда эса ўз ҳавои нафсидан бўлак нарсани ўйламайдиган фоҳиша истиқомат қиларкан.

Кунлардан бир куни тонг маҳал зоҳид бу қирғоқда, фоҳиша у қирғоқда юз-қўл ювиб ўтириб, бир-бирларига тикилиб қолибдилар. Фоҳиша:

— **«Эй, Худо, қани энди мен ҳам шу тақводордек эътиқод-имонли бўла олсам»**, — деб ўйлаб қолибди.

Зоҳид эса:

— **«Оҳ, бунча ҳам дилбар-а, қани энди бир кеча шакаргуфторлик қилсам»**, — дея кўнглидан ўтказибди.

Аллоҳ бу нияту фикрлари учун фоҳишани жаннатга, зоҳидни эса дўзахга ҳукм этган экан».

Қиссадан ҳисса бўлиб, қуйидаги мисралар қоғозга тушади:

Ниятингни айла яхши,
ҳар, ки фикринг ҳамдамнинг,
Ё мукофот, ё бало топгунг
ўшал ният билан.
Дилмуродо, бул ҳикоят
сенга ибрат бўлса хўб,
Ҳулқи хушлиғ бўлғуси
зоҳир гўзал ният билан!

САДОҚАТ

НАЗАРИМДА, кейинги 20—30 йил ичида ҳалолликдан кўра нопок йўл билан кун ўтказишни истовчилар сезиларли кўпайганга ўхшайди. Айниқса, касбим юзасидан кўплаб одамлардан мактуб оламан, одамларнинг ўзлари ҳам келишади. Кўпинча 22—30 ёшлар оралиғидаги аёллар рўзғоридан, турмушидан нолиб келишади. Ахир, турмуш дегани бир катта идиш тўла асал эмас-ку! Оила, рўзғор бўлгач, ўзига яраша қувончи, ташвиши, муаммоси ҳам бўлиши аниқ. Эрининг икки оғиз сўкишию баъзан жаҳл устидаги бир шапалоғи учун шунчалар дод-вой қилиш, журналистга (ҳатто милицияга) арз билан бориш бу оила манфаатидан кўра ўз роҳатини устун қўйиш эмасми?!

АЙТИШЛАРИЧА, бир подшо эрли, мўмина аёлни ёқтириб қолибди. [illegible]и йўлдан уришга кўп ҳаракат қилибди. Аммо эрга, оилага бўлган аёлдаги садоқат шоҳона илтифоту инъомлардан кучли эди. Охири, подшо ўша аёлнинг эрини зиндонга ҳукм этибди. Шунда аёл:

— **Эй, бадбин шоҳ, бу билан мақсадга эришаман, деб ўйлама, менинг садоқатим чексиздир, шу боис эрим билан зиндонда ҳам бирга бўламан,** — дебди мағрур оҳангда.

Аёл ўз сўзида туриб, эри билан тўққиз йил зиндонда кун кечирибди. Эрини ўлимга ҳукм қилибдилар. Шунда аёл яна:

— **Унга қўшиб мени ҳам қатл этинглар,** — дея талаб қилибди. Аёлнинг талаби қондирилибди...

Бу эртак эмас, тарихий ҳақиқат. Ушбу тарихий воқеани эслар эканман, ҳассос шоира Нодирабегимнинг форсий бир ғазалидаги мақтаъ (сўнгги байт) ҳаёлимдан ўтади:

Вафо шукуфтагули
гулшани муҳаббати ўст,
Ба ҳар тариқ ту, Макнуна,
дар вафо бақо мебош.

ТАРЖИМАСИ:

Муҳаббат гулшанин яшноқ
гули эргай вафо шаксиз,
Ҳар йўсинда сен, Макнуна,
вафода бақо бўлғайсан.

ҲАТТО ПАЙҒАМБАРИМИЗ ҲАМ...

НИКОҲНИ бекор қилиш бўйича фуқаролик иши кўрилмоқда. Аризачи — хотин, эр эса жавобгар.

Хотин қўлини эрига ниқтаб, рангги гезариб гапирмоқда:

— Бу киши бегона аёлларни уйга олиб келади.

Судья:

— **Узр, гапингизни бўламан, нима эрингиз бегона аёл билан уйда ўтирганда устига келиб қолдингизми?**

— Йўқ.

— **Унда сизнинг устингизга бошқа аёлни етаклаб келдими?**

— Йўқ.

— **Бўлмаса, нимага асосланиб эрингизни бегона аёлларни уйга олиб келади, деяпсиз?**

— Уч-тўрт кун аввал кечки соат 5 ларда кўчада бир аёлни кузатиб қўяётганини кўрдим.

Судья эрдан сўрайди:

— **Сиз бунга нима дейсиз?**

Эр кулимсираб жавоб қилди:

— Мен хоҳ эркакдир, хоҳ аёлдир танишларимни кўриб қолсам, албатта саломаликдан сўнг бир неча одим бирга юриб бораман ва сўнгра хайрлашаман...

Бу гап-сўзларга қулоқ солиб туриб, рости аризачи аёлдан кўнгли қолади одамнинг. Мақсад — ажрашишми? Марҳамат, кўнглинг шуни тусабди, истаган кўчангга кетавер — тўрт тарафинг кунчиқар. Аммо бир йигит шаънига қора чаплашга уриниш бу — қабиҳлик-ку! Нима бўлганда ҳам шу билан бир ёстиққа бош қўйгансан. Буни, таъбир жоиз бўлса, туз ичиб, тузлиққа тупуриш деб атаган бўлардим.

Ҳазрат Низомиддин Мир Алишер НАВОИЙ айтмишлар:

Нокасу ножинс авлодин
киши бўлсин дебон,
Чекма заҳмат, ҳеч латиф
ўлмас касофат олами.
Кучук бирлан ҳўдукни
қанча қилмон тарбият,
Ит бўлур дағи эшшак,
бўлмаслар асло одами!

Умуман, далил-исботсиз сўз айтиш дини исломда гуноҳи кабиралардан ҳисобланган. Ҳатто жаноби Пайғамбаримиз Муҳаммад алайҳиссалом ҳам: **«Агар ҳеч бир далил-исботсиз жазога ҳукм этиш мумкин бўлса эди, мана шу аёлни тошбўрон қилдирар эдим»**, деган эканлар. Нақадар оқиллик!

Дилмурод САИДОВ.

● Ёшлар ижодидан ●

Муҳайё УКТАМХОН қизи.

СИЗНИНГ ДЕГАНЛАРИНГИЗ

Шошма, шошма, кетмай тургин ёр,
Сўзларимни тингла сўнгги бор.
Мен ҳам сени севмасман зинҳор,
Мен кетаман, хайр, яхши қол.
Шаҳримизда гўзал қизлар кўп,
Тенгсизликда ёлғиз эмассан.
Ҳарбийликка кетар бўлсам гар
Сенга кутгил мени, демасман.
Кўчаларда айланиб юрсам,
Қизларга мен гаплар «отаман».
Кечалари сени ўйламай,
Тушлар кўрмай ухлаб ётаман.

Хайр энди, мен кетаман ёр,
Соғинмайман сени, билиб қўй.
Нега жимсан, жавоб бер ахир,
Ҳеч бўлмаса битта кулиб қўй.

ХАЙРЛАШУВ

«Майли, бора қолай, хафа бўлмагин,
Эртага имтиҳон, эртага ўқиш...»
Мен-ку тушунаман, сиз эса маъюс,
Эртага, эртага... эрта минг ташвиш.
Шу он япроқчалар шивирлар сирли,
Тундлашиб осмон ҳам қовоқ солади,
Овозларга тўлиб кетганда дунё
Икки қалб жимгина ўйга толади.
Унсиз сўзлашади нигоҳлар бу дам,
Хаёллар бир зумга топади тизим:
«Азизам, қаршингдан кета
олмайман»,
«Мен ҳам истамайман, кетма,
азизим».

* * *

Шаҳрим, сени мақтамас бўлди
Қишлоғини соғинган шоир.
Онасидан ололмай хабар,
Қўйвормас деб, у сени қоийр.
Соғинибди бўлиқ тупроқда
Оёқяланг юришни бекам.
Силлиқ йўллар, ботинкаларинг
Ўзгинангга буюрсин экан.
Яшар эмиш олис қишлоқда
Ул йигитнинг суйган бир қизи.
Осмонўпар уйлар ортидан
Кўринмасмиш унинг юлдузи.
«Қишлоғим ўзгача, қишлоғим
гўзал»,
Дейди шоир ўкиниб дилдан.
Бағринг сенинг ТОШ дея олар
Қайғу чекиб қолса ҳам тилдан.
Нега сукут сақлайсан, КЕНТИМ,
У йиғласа бизлар кулибмиз,
Сену мендан безган болани
Нима учун ушлаб турибмиз?..

ШОИР

Чиройли сўзлардан қурар кошона,
Гулим деб баҳордан бахтини тилар,
Кеча юрагимни тирнаган қалам
Бугун ўзга қизнинг таърифин қилар.

* * *

Биламан, мен сизга керак эмасман,
Сизга осмо[illegible]аги юлдузлар керак.
Мен сизга энг ёрқин тилак эмасман,
Сизга маъюс эмас, ҳур қизлар керак.
Мен шўх-шўх кулмайман, кула
олмайман,
Чунки мен кулгуга керак эмасман.
Сизни яна бир бор севиб қолмайман,
Минг такрор ўқилган эртак эмасман.

* * *

Эй, мени хор билган ёмонлар,
Йўлимга ғов бўлган довонлар,
Сизларга ростини айтаман:
Мен сизни севаман, севаман!
Дардлашиб тўймаган аёллар,
Ғийбатни қўймаган аёллар,
Ёшларга кун йўқдир, барибир
Мен сизни севаман, севаман!

Ёмонни билмаган оталар,
Қизини бермаган оталар,
Суйгани бор эди... барибир
Мен сизни севаман, севаман!

Келиндан куйган-ей қайнона,
Ўғлини қизғонган, эй она.
Сабрлар косаси тўлса ҳам
Мен сизни севаман, севаман!

Мени сотиб қўйган дўстларим,
Дийдоримга тўйган дўстларим,
Биламан, сиз мени севмайсиз:
Мен эса сизларни севаман!

Минг йиллар пинҳона суйганим,
Аламдан минг бора куйганим.
Сизга ҳам ростини айтаман:
Мен сизни, мен сизни.........

НОМИ УНУТИЛМАЙДИ

...ОЛТИ-ЕТТИ ёшлардаги болакай қироат билан тиловат бошлади. Атрофга сукунат чўмди, қушлар чуғури бир зум тинди. Барча ўқиётган сеҳрли, покликка ундовчи калималарни қалб қўри билан тингларди. Ниҳоят ўнлаб қўллар фотиҳага очилдилар. Болакай ўқиганларини азиз авлиёларга, шу ердан ўтганларга, ер-сув эгаларига, қолаверса, умрини ёш авлод тарбиясига бахшида этган, шу боғчага узоқ йиллар раҳбарлик қилган Фарида опа руҳига бағишлади, йиғилганларга яратгандан соғлиқ-саломатлик, узоқ умр, иймон тилади. Ҳамма омин қилди.

Ҳа, марҳумлар хотирасини улуғлаш, кўп савоб иш дейишади эскилар. Айниқса келгуси авлод учун ўзидан нимадир қолдириб кетган инсонлар руҳини доим шод этиш, азиз номини эъзозлаш биз учун ҳам қарз, ҳам фарз. Бу эса виждонимизни поклайди, инсон қадрига у тириклигидаёқ етишга ўргатади, меҳр-оқибатни мустаҳкамлайди.

Фарида опа ЖЎРАЕВА ҳаётини, билим ва тажрибасини, улкан оналик меҳрини жажжи инсонлар тарбиясига бахшида этган бағри кенг, фидойи аёллардан эди. Шайхантоҳур районидаги 185-болалар боғчасида тарбия олган минглаб болалар, ундан касб ўрганган ўнлаб шогирдлари ўз фарзандларидек бўлиб қолганди. Барчани баробар кўрарди. Ҳаёти мазмунини, қувонч — ташвишларни ҳам шундан — гўдаклар шодлигида кўрарди. Унинг бор бойлиги ҳам шулар эди. Афсуски, шундай оқила, олижаноб инсон энди орамизда йўқ.

— Бундай педагоглар жуда кам бўлади,— дейди район халқ таълими бўлимининг масъул ходими Эргаш ака Пўлатов.— Аёл кишида қанча фазилат бўлса, Фарида опада ҳаммаси мужассам эди. Уларни эллик учинчи йилдан буён танирдим. Ўшанда мактабда ўқитувчи бўлиб ишлардилар, кўп ўтмай Кўкчадаги 90-боғчага мудира этиб тайинландилар. Иккинчи истеъдодлари тарбиячиликда намоён бўлди. Тўғрисўз, талабчан эдилар. Болаларни хафа қилишларига асло йўл қўймасдилар.

● Хотира ●

Кўп муаллима ва ўқитувчилар уларни ўзларига устоз билишади.

Яхшилар номи тилдан-тилга, дилдан дилга кўчиб юраверади, ҳеч унутилмайди,— дейдилар буюк адиб Абдулла Қодирийнинг кичик ўғиллари Мақсуд ака Абдуллаев.— Шу боғча ўрнида 45—46-йиллар ҳовли бўлиб, унда андижонлик шоир Сайфий домла яшардилар. Домла бу ердан кўчгач, боғча қуриладиган бўлди. Опа раҳматли усталар билан ёнма-ён бирга ғишт қўйишиб, лой қордилар. Хуллас, бу ерга жуда кўп меҳнатлари сингган. Қаранг, орадан шунча йил ўтса ҳам бино кечагина қад кўтаргандек. Опанинг ғайрати, елиб-югуришлари билан жаннатмакон жойга айланди. Қачон кирманг, озодагарчилик, саранжом-саришталикни кўрасиз. Бу одат ҳам опадан ўтган. Муҳими у киши одобга жуда катта эътибор берардилар. Бола эсини таниб-танимай хушмуомала бўлишга ўргатардилар. Шу хислат ўша даврларда вояга етган тарбияланувчиларнинг ҳаммаларига ўтган.

Имкониятдан фойдаланиб бир мулоҳазамни айтсам,— сўзларида давом этдилар Мақсуд ака.— Буни анчадан буён кўнглимга тугиб юргандим. Мана, 13-мактабга Абдулла Қодирий номи берилди. Боғча Фарида Жўраева номи билан аталса. Негаки, опа ҳам шу Самарқанд дарбоза маҳалласида яшадилар, шу ерда ишладилар. Шу маҳалланинг етти ёшдан етмиш ёшгача бўлган одами у кишини яхши танийди. Вақти келиб, биздан кейинги авлодлар ҳам билишсин, шу масканга ким асос солганини, шу атрофда қандай инсонлар яшаганини.

Дарҳақиқат, Фарида опа 1918 йилда Самарқандда таваллуд топиб, умрларининг эллик йилдан зиёдини Тошкентнинг Самарқанд дарбоза маҳалласида ўтказдилар. Эл-юртга шу маҳалланинг онахони, меҳрибони сифатида танилдилар. Улар қўлида тарбия топган дастлабки қалдирғочлар аллақачон бобо-буви бўлишди. Улардан мунис устоз ҳақида сўрасангиз тўлқинланиб, мароқ билан узоқ ҳикоя қилишади. Беҳисоб инсоний фазилатларини эслашади.

— Рафиқам хотирасини эслаб келганларингиздан беҳад миннатдорман,— дедилар Фарида опанинг турмуш ўртоқлари, таниқли педагог олим Муҳиддин ота Маҳсумов.— Бу дунёда яхшилик асло унутилмаслигига яна бир карра амин бўлдим. Илойим, руҳи шод бўлсин.

Р. БОБОМУҲАМЕДОВ.

СУРАТЛАРДА: мазкур боғчадан олинган лавҳалар.
Суратқаш Х. МИРЗАКАРИМОВ.

Ойнаи жаҳонда

КЎРИНГ, ТОМОША ҚИЛИНГ

Душанба, 13. VII

● ЎзТВ I

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Саҳий эртак». Мультфильм.
18.25 Болалар учун концерт.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Шеърият дафтаридан». Зоҳиджон Обидов.
19.35 «Элга хизмат — олий ҳиммат».
20.05 «Фитрат». «Ўзбектелефильм» премьераси.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 Изро Малаков куйлайди.
22.15 «Сени излаб». Бадиий фильм.
23.20 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 Болалар учун. «Совға».
19.00 «Ассалому алайкум».
20.00 «Лаҳза». Хабарлар.
20.10 «Шаҳар соғлиқни сақлаш бўлими: бугун ва эртага». Бевосита мулоқот.
20.55 «Миришкорлар».
21,10 «Билиб қўйган яхши».
21.25 «Қурилиш: тажриба ва муаммолар».
22.10 «Лаҳза». Хабарлар.
22.20 «Марди-майдон». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

4.55 Кўрсатувлар тартиби.
5.00 «Якунлар».
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Тарих босқичлари» рукни остида. «Буюк Ипак йўли». Телефильм (Тошкент).
8.40 «Уя». Бадиий фильм.
11.00 Янгиликлар.

* * *

13.05 Кўрсатувлар тартиби.
13.10 «Телемикст».
13.55 «Ён дафтар».
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.20 Кўрсатувлар тартиби.
14.25 «Ҳордиқ чиқаринг».
14.40 «Куйловчи Россия». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.
15.45 Турли мамлакатларнинг эртаклари ва афсоналари. «Қуёшни излаб» (Конго).
15.55 «Қуённикида ҳовли тўйи». Мультфильм.
16.15 «Йозеф Гайди «Красний-да». Белорус болалар бадиий жамоаларининг чиқиши.
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.20 Кўрсатувлар тартиби.
17.25 «НЭП».
17.50 Футбол шарҳи.
18.20 Ойнаи жаҳонда биринчи марта. «Қора роҳиб». Бадиий фильм («Мосфильм»).
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.20 Кўрсатувлар тартиби.
20.25 «Спорт уик-энди».
20.40 «Янги студия» таништиради: «Боғ сайри». Танаффус пайтида (23.00) — Янгиликлар.
00.10 «Джаз туни».

● «ДУБЛЬ IV»

7.00 Хабарлар.
7.20 Ишбилармон кишилар даври.
7.50 «Ҳақиқат онлари».
8.45 Маза, каникул. «Болек ва Лолик каникулни қандай ўтказишяпти?». Мультфильм.
9.50 «XX аср: кадрда ва кадр ортида».
10.55 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
11.15 «Сан-Винсент-92» фестивали.
12.05 Кундузги сеанс. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 61-серия.

* * *

14.15 «Зилол сувли қудуқларга қайтиш».
14.45 Болалар соати (инглиз тили дарси билан).
15.45 Янгиликлар.
16.00 Телевизион ахборот тижорат кўрсатуви.
16.15 Трансросэфир. «Урал-ТВ».

● «ОВРООСИЁ»

16.55—19.00

17.00 «Сезам» кўчаси.
17.30 Хабарлар.
17.45 «Болалар даврасида».
18.00 «Омад».
18.30 «Саноатлаштириш йўлида». Ҳужжатли фильм.

*

19.00 АҚШ телефильмлари ҳафталиги. «Олов ёмғири остида». Бадиий фильм. «Сан-Франциско кўчалари» телетуркумидан.
19.50 «Гўзаллик танлови». Ҳужжатли фильм. «Америка хроникалари» туркумидан.
20.15 «Формула-1» классида автопойга бўйича жаҳон чемпионати. Англиядан кўрсатилади.
22.45 Ретро. «Футбол ҳақида».
22.55 «Экзотика».

Сешанба, 14. VII

● ЎзТВ I

17.20 Янгиликлар.
17.30 Футбол бўйича халқаро ўртоқлик учрашуви. «Пахтакор-79» АФК (Ўзбекистон) — «Алилуя» (Жанубий Корея). «Меҳнат резервлари» ўйингоҳидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида — «Спортлото».
19.15 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.30 «Саховат».
20.00 Санъат усталари концерти.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 Ҳукумат тадбирлари.
21.30 «Аёл қадри». Публицистик кўрсатув.
22.30 «Зўр ўтирибмиз». Бадиий фильм.
23.45 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Суҳбатга таклиф этамиз».
19.20 «Алоқалар ва шартномалар».
19.50 «Мусиқали меҳмонхона».
20.20 «Бурда моден» таклиф этади...».
21.20 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

4.55 Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 «Тонг».
7.50 Эрталабки гимнастика.
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.05 «Табиат оламига саёҳат» рукни остида. «Гидронавтлар».
9.25 «Бодрингвойнинг саргузаштлари». Мультфильм.
9.35 «Қора роҳиб». Бадиий фильм.
11.00 Янгиликлар.

* * *

13.05 Кўрсатувлар тартиби.
13.10 Телефильмлар: «Оппоқ кема», «Кунгурлик мусаввир».
13.55 «Ён дафтар».
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.20 «Ольга Иванова сабоқлари».
14.40 «Куйловчи Россия». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.
15.55 Болалар учун фильм. «Мен қандай қилиб вундеркинд бўлдим». 1-серия.
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.20 Кўрсатувлар тартиби.
17.25 «Сиёсат» студияси намойиш этади.
17.50 Р. Керер ижросида Ф. Шопен асарларидан концерт.
18.15 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.00 «Мавзу».
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.20 Кўрсатувлар тартиби.
20.25 «Квартира». Етти серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия.
21.05 «Беш ҳалқа».
21.35 «Ўғирланган олтин». Беш серияли телевизион бадиий фильм премьераси. «Хусусий изқуварнинг саргузаштлари» сериясидан (Венгрия).
22.40 Эдуард Трескин куйлайди. Қозондан кўрсатилади.
23.00 Янгиликлар.
23.35 Кўрсатувлар тартиби.
23.40 «Видеодром».
00.10 «Жуда соз». «Доктор Ватсон» шоу-гуруҳи иштирокида фильм.
00.40 «Ҳинд киноси мухлисларига». Киноконцерт.

● «ДУБЛЬ IV»

7.00 Хабарлар.
7.20 Ишбилармон кишилар даври.
7.50 Трансросэфир. «Кичик шаҳарларнинг катта муаммолари».
8.20 «Китобхона».
8.35 Ишдан бўш пайтингизда. «Дўстларимиз — мушуклар».
8.50 Болалар соати (инглиз тили дарси билан).
9.50 «Тилла шпора».
10.20 Ретро-«КВН». «Подмосковьелик йигитлар».
11.05 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
11.25 Кундузги сеанс. «Робинзоннома ёки менинг инглиз бобом». Бадиий фильм.
14.05 «Простор⊥».
14.35 «Болалик орзулари». Кўп серияли фильм премьераси. 10-серия (Франция).
14.55 Мульти-пульти.
15.05 «Рост» студияси. «Тонлабиринт».
15.35 Янгиликлар.
15.50 Телевизион ахборот тижорат кўрсатуви.
16.05 «Россияга қараган ойна».

● «ОВРООСИЁ»

16.55—19.30

17.00 «Сезам» кўчаси.
17.30 Хабарлар.
17.45 Халқ рақслари.
18.00 «Серташвиш оила».
18.30 «Сув билан келган маданият». Ҳужжатли фильм.
19.00 Хабарлар.

*

19.30 АҚШ телефильмлари ҳафталиги. «Хоинлик». Бадиий фильм. «Сан-Франциско кўчалари» телетуркумидан.

● «ОВРООСИЁ»

кўрсатувларининг давоми

Мусиқий кўрсатув.
20.50 Манзарали фильм.
21.02 Хабарлар.
21.20 «Унсиз оламдаги сайрлар». Ҳужжатли фильм.
21.45 «Коктейль».
22.30 Эрманда Туркия киноси.

Чоршанба, 15. VII

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Қалдирғоч». Фильм-концерт.
7.55 «Ғариб чоллар». Бадиий фильм.
9.30 Араб тили.
10.00 «Сув кетар — тош қолар». Телефильм.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Тўс-тўполон». Мультфильм.
18.25 Болалар учун. «Қўғирчоқлар — менинг дўстларим».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Тилга эътибор».
20.00 «Волидангни рози қил». Абдулҳай Каримов куйлайди.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 «Олтин бешик». Фарғона вилоятига бағишланади.
22.10 «Экран таништиради...».
23.10 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Уолт Дисней таништиради...». Мультфильмлар тўплами.
19.20 «Спринт».
20.10 «Шарқ лирикаси». Рудакий.
20.30 «Ўзбекистон бастакорлари». Собир Каримхожи.
21.10 «Алёшанинг севгиси». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

4.55 Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 «Тонг».
7.50 Эрталабки гимнастика.
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.50 «Биз бир-биримизнинг акс-садосимиз».
10.10 «Иккинчи учрашув» рукни остида. «Хорда куйловчилар». Телефильм.
11.00 Янгиликлар.

* * *

13.05 Кўрсатувлар тартиби.
13.10 «Телемикст».
13.55 «Ён дафтар».
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.20 Мультфильмлар: «Ит билан мушук», «Илдизлар ва поялар».
14.50 «Баҳона». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.
15.55 Болалар учун фильм. «Мен қандай қилиб вундеркинд бўлдим». 2-серия.
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.20 Кўрсатувлар тартиби.
17.25 «Сиёсат» студияси намойиш этади.
17.55 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
18.45 «Сочида эшитилган воқеалар».
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.20 «Квартира». Етти серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия.
20.50 «Қора қути».
21.30 «Нунциянинг ташрифи». Беш серияли телевизион бадиий фильм премьераси. «Хусусий изқуварнинг саргузаштлари» сериясидан (Венгрия).
22.40 «Очил, эшикжон». Телефильм.
23.00 Янгиликлар.
23.35 Кўрсатувлар тартиби.
23.40 «Лимпопо».
00.10 Москва камер хорининг концерти.
01.10 «Баҳона». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.

● «ДУБЛЬ IV»

ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАР ДИҚҚАТИГА!

Профилактика муносабати билан чоршанба, 15 июль куни «Дубль IV» кўрсатувлари тушдан кейин бошланади.

● «ОВРООСИЁ»

16.55—18.20

17.00 «Сезам» кўчаси.
17.30 Хабарлар.
17.45 «Болалар даврасида».
17.50 Туркиянинг маданий ёдгорликлари.

*

18.20 АҚШ телефильмлари ҳафталиги. «Бизнесни қандай етиштириш мумкин». Ҳужжатли фильм. 1 ва 2-сериялар.

*

● «ОВРООСИЁ»

19.20 «Иниш хонанда».
20.00 «Қайноналар».
20.50 Манзарали фильм.
21.02 Хабарлар.
21.20 Мусобақа.

*

21.55 «Қизил майдон таклиф этади» фестивали. Жаҳон санъати юлдузлари иштирокида гала-опера.

Пайшанба, 16. VII

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Истеъдод». И. Жониева, Ш. Парпиева.
8.05 «Самолёт қайтарилди». Бадиий фильм.
9.25 Турк тили.

* * *

16.50 Янгиликлар.
17.00 Футбол. Осиё кубоги. Қозоғистон — Ўзбекистон терма жамоалари учрашуви. Олмаотадан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида— Телефильм.
18.50 «Қўшиқ». Мультфильм.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Алифбо сабоқлари».
19.55 Дутор ва танбур тароналари.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 Ҳукумат тадбирлари.
21.30 «Саҳна усталари». Олимжон Салимов.
22.30 «Ёш аёл учун эркак». Бадиий фильм.
23.45 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Табассум».
19.00 «Билим сарчашмалари».
19.35 «Дўстларимиз даврасида». Муаллифлик қўшиғи.
20.00 «Пульс». Хабарлар.
20.10 «Бу оқшомда».
21.20 «Пульс». Хабарлар.
21.30 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

4.55 Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 «Тонг».
7.50 Эрталабки гимнастика.
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.50 Мультфильмлар: «Кичик дўстларнинг саргузаштлари». 1 ва 2-фильмлар.
10.25 «Чеҳрасига бир қаранг» рукни остида. «Эртага кун яхши бўлади». Телефильм.
11.00 Янгиликлар.

* * *

13.05 Кўрсатувлар тартиби.
13.10 «Телемикст».
13.55 «Ён дафтар».
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.20 Кўрсатувлар тартиби.
14.25 «Бугун ва ўша пайтларда...».
14.55 «Бу бўлган, бўлганди...».
15.15 «Баҳона». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.
16.20 Болалар мусиқий клуби. «Ҳар хил мусиқалар».
17.00 Янгиликлар.
17.20 Кўрсатувлар тартиби.
17.25 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
18.05 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
18.50 «Чеҳрангиз ёдимизда». Л. Марков.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.20 «Квартира». Етти серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 3-серия.
20.45 «Сиёсат» студияси намойиш этади.
21.15 «Фермата».

21.35 «Фавқулодда вазият». Беш серияли телевизион бадиий фильм премьераси. «Хусусий изқуварнинг саргузаштлари» сериясидан (Венгрия).
22.40 «Қоплонлар қаерда қишлайди!». Телефильм.
23.00 Янгиликлар.
23.35 Кўрсатувлар тартиби.
23.40 «Тўққизталиқ».

00.10 Фильм-концерт.
00.45 «Баҳона». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.

● «ДУБЛЬ IV»

7.00 Хабарлар.
7.20 Ишбилармон кишилар даври.
7.50 «Олмосли «жаннат»нинг уч ҳалқаси».
8.35 Ишдан бўш пайтингизда. «Коллекционер».
8.50 Маза, каникул. «Нукининг саргузаштлари». Бадиий фильм.
10.05 «Тоҳир ва Зуҳра». Мультфильм.
10.25 «Пилигрим». Россия саёҳатлар бюроси.
11.10 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
11.30 Кундузги сеанс. «Баҳорги чақирув». Бадиий фильм.

* * *

15.00 Ҳужжатли панорама. «Орзулар водийси».
16.00 «Россия ва жаҳон».
16.30 Янгиликлар.
16.45 Телевизион ахборот тижорат кўрсатуви.

● «ОВРООСИЁ»

16.55—19.30

17.00 «Сезам» кўчаси.
17.30 Хабарлар.
17.45 Ёшлар.
18.15 «Маданият ва ислом».
19.00 Хабарлар.
19.20 «Ранг ва оҳанг». Мусиқий кўрсатув.

*

19.30 АҚШ телефильмлари ҳафталиги. «О, муҳаббат». Бадиий фильм. «Беверли-хиллз, 90210» телетуркумидан.

● «ОВРООСИЁ»

кўрсатувларининг давоми

«Катта опа». Видеофильм.
20.50 Манзарали фильм.
21.03 Хабарлар.
21.20 Спорт кўрсатувлари.
21.50 «Мангу гумбаз остида».

Жума, 17. VII

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Бастакор Мухторжон Муртазоев». Телефильм.
8.00 «Беайб». Бадиий фильм.
9.25 «Биргаликда куйлаймиз».

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Қўшнилар». Мультфильм.
18.20 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Иш билганга минг танга».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Мурувват». Пенсионерларга кўрсатилаётган ғамхўрлик ҳақида.
19.45 «Деҳқон ва замин».
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 «Аёл қалби наволари». Мусиқий кўрсатув.
22.00 «Суюнчи». Бадиий фильм.
23.15 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

АШГАБАТ КЎРСАТАДИ*

● «ОРБИТА IV»

4.55 Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 «Тонг».
7.50 Эрталабки гимнастика.
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.05 «Замонавийлик» руюни остида. «Синьфу — бахт демак». Телефильм премьераси («Экран»).
10.00 Мультфильмлар: «Маймунвой ва свизға», «Чўртан балиқ амри билан», «Қушлар бозори», «Қуёнлар қуёнчани қўрқитишди».
11.00 Янгиликлар.
11.20 «Саёҳатчилар клуби» (сурдо таржимаси билан).

* * *

13.10 Кўрсатувлар тартиби.
13.15 «Бридж»
13.40 «Бизнес-класс».
13.55 «Ён дафтар».
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.20 Кўрсатувлар тартиби.
14.25 «Ишқибозга совға».
14.55 «Биринчи муҳаббат». Телевизион бадиий фильм.
16.10 «Уимблдон турнирининг тарихи».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.20 «Инсон ва қонун».
17.50 «Қора олифтавойнинг саргузаштлари». Болалар учун кўп серияли телефильм премьераси. 1-серия —«Қочоқ» («Продакшнз лимитед», Англия).
18.15 «ТВ-Нева: Ким биз билан!».
18.35 «Крешчендо».
18.50 «ВИД» таништиради: «Мўъжизалар майдони».
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.20 Кўрсатувлар тартиби.
20.25 «Аргентина тангосининг манбалари».
21.00 Футбол. Россия чемпионати. МАСК — «Динамо» (Москва). 2-тайм. В. И. Ленин номидаги Марказий стадиондан олиб кўрсатилади.
21.45 «ВИД» таништиради: «Ҳордиқ чиқаринг», «Х» программаси. Танаффус пайтида (23.00) — Янгиликлар.
00.40 «Биринчи муҳаббат». Телевизион бадиий фильм.
01.55 «Қўнғир айиқлар соҳили». Телефильм премьераси. Байкал—Лена қўриқхонаси ҳақида (Иркутск).

● «ДУБЛЬ IV»

7.00 Хабарлар.
7.20 Эълонлар.
7.25 Ишбилармон кишилар даври.
7.55 «Нота бене» студияси.
8.35 Ишдан бўш пайтингизда. «Телестройсервис».
8.50 Маза, каникул. «Мўйловли энага». Бадиий фильм.
10.05 «Сиз яратган боғ».
10.35 «Қайрилиб боқ, Россия». «Бой берилган қадр-қиммат». 2-қисм.
11.10 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
11.30 Кундузги сеанс. «Театрга сайр». Бадиий фильм.

* * *

15.00 «Бизнесдаги янги номлар».
15.15 «Простор⊥».
15.45 Трансросэфир. «Аҳволлар қандай, Уфа?».
16.30 Янгиликлар.
16.45 Телевизион ахборот тижорат кўрсатуви.

● «ОВРООСИЁ»

16.55—19.20

17.00 «Сезам» кўчаси.
17.30 Хабарлар.
17.45 Халқ рақслари.
18.00 «Биз ўзимизга ўхшаймиз». Видеофильм.
18.30 «Олтойликлар». Ҳужжатли фильм.
19.00 Хабарлар.

*

19.30 АҚШ телефильмлари ҳафталиги. «Бу бор-йўғи тест». Бадиий фильм. «Беверли-хиллз, 90210» телетуркумидан.
20.15 «Мотоциклчилар насли». Ҳужжатли фильм. «Америка хроникалари» туркумидан.

*

● «ОВРООСИЁ»

кўрсатувларининг давоми

«Ўтган баҳордаги нозикгул». Видеофильм.
21.02 Хабарлар.
21.20 «Ҳафта сўнгида». Дам олиш кўрсатуви.

Шанба, 18. VII

● ЎзТВ I

7.00 «Ассалому алайкум».

*

8.00 «Ҳамма гап акамда». Бадиий фильм.
9.15 «Ўзбекистон спорти».
9.45 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Талабалик йилларим».
10.30 «Ҳужжатли экран».
11.20 «Қизил Яримой шуъласи».
11.50 «Чорраҳа».
12.20 «Эл хизматида».
12.40 «Китоб ва ҳаёт».
13.15 Тижорат канали. «Саноатимиз одимлари».
13.45 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Иқбол».

* * *

18.00 «Рекс ва такса». Мультфильм.
18.15 Ўсмирлар учун. «Тенгдошлар».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Сиҳат-саломатлик».
19.55 «Рақслар гулдастаси».
20.30 «Туркистон» ахбороти.
21.00 Телевизион новеллалар театри. Саида Зуннунова. «Қайноналар».
21.40 «Ноқулай одам». Бадиий фильм.
23.10 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

АШГАБАТ КЎРСАТАДИ*

* * *

БИШКЕК КЎРСАТАДИ

17.35 «Қанотлар, оёқлар, думлар». Мультфильм.
17.40 «Масхарабоз». Телефильм-концерт.
18.30 «Ала-Тоо».
18.50 «Таанишип коюунуздар». Д. Боромбаева.
19.15 «Оби шифо». Телефильм.
19.30 «Кадирман карыларим».
20.30 «Ала-Тоо».
20.50 «Қайримдуулук дареги: Талас».
21.50 «Ота-онани танламайдилар». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

5.50 Кўрсатувлар тартиби.
5.55 Ишбилармон кишининг шанба тонги.
6.55 Янгиликлар.
7.30 Эрталабки гимнастика.
7.40 Спорт ҳамма учун.
8.10 «Мусиқий чолғулар ва уларнинг тарихи». Кўп серияли илмий-оммабоп фильм премьераси. 6-серия.
8.40 «Қандай қилиб муваффақиятга эришиш мумкин!».
8.55 «Труба» радиоси. Дам олиш кўрсатуви.
9.25 «Марказ».
10.05 Тиббиёт ҳамма учун.
10.45 «ЭХ». Экологик хроника.
11.00 «Тақдир ғилдираги». Дам олиш кўрсатуви.
12.00 «Илҳом манбалари».
12.30 «Немислар Иккинчи жаҳон урушида». Телефильм премьераси. 6-фильм.
14.00 Янгиликлар.
14.20 Кўрсатувлар тартиби.
14.25 «Оқ соябонли арава изидан». Болалар учун телевизион бадиий фильм премьераси («Союзтелефильм» буюртмасига биноан «АЛКО» студияси).
15.30 «Ҳайвонот оламида».
16.30 «Майя ариси». Кўп серияли мультфильм премьераси.
16.55 «Рақслар, рақслар, рақслар». Ўсмирлар ўртасида бал рақслари бўйича Россия чемпионати.
17.35 Ойнаи жаҳонда биринчи марта. «Зигфельднинг маҳбубаси». Бадиий фильм (АҚШ, 1941 й.).
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
20.20 Кўрсатувлар тартиби.
20.25 «Брэйн ринг».
21.20 Саҳнанинг орқа томонида. «Табассум билан».
21.40 «Пен-клуб». Ёзувчиларнинг телевизион учрашуви.
22.40 «Орловский сувенир» ансамбли ижро этади.
23.00 Янгиликлар.
23.35 «Палитра олдидаги мулоҳазалар». XIX аср белорус мусаввирларининг расмлари ҳақида.
24.00 «Славян бозори» халқаро мусиқа фестивалининг очилиши. Витебскдан олиб кўрсатилади.

● «ДУБЛЬ IV»

7.00 Хабарлар.
7.20 «Бенефис».
8.00 «Сигнал».
8.15 «Крилатсиеда супермотокросс».
8.45 «Ухшаш дунёлар».
9.30 «03» кўрсатуви.

*

10.00—13.05
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ

10.00 Шеърият дафтаридан.
10.35 «Интерспорт».
11.05 «Авлодлар».
12.35 Қозоқ Давлат академик халқ чолғу оркестрининг концерти.

*

13.05 Мульти-пульти.
13.15 «Қандай яшаймиз?».
14.00 Ифодалаш санъати. «Нурли олам». Мусаввир С. Халецкая.
14.30 АҚШ телефильмлари ҳафталиги. «Биз борардик...». Болалар учун альманах.
15.00 «Бурда моден» таклиф этади...
15.30 «Рок-кафе».
16.00 «Маданият ва бозор».
16.55 Эълонлар.
17.00 Хабарлар.
17.20 Россия Конституцион суди залидан.

● «ОВРООСИЁ»

17.30—21.20

17.30 Хабарлар.
17.45 «Икки хонанда».
18.15 «Инсоният бойлиги». Видеофильм.
19.00 Хабарлар.
19.20 Манзарали фильм.
19.30 «Тоғ сўқмоқларида». Ҳужжатли фильм.
20.00 Ҳафталик шарҳ.
20.15 «Билгин, топгин». Болалар мусобақалари.
20.55 «Туркия манзаралари».
21.02 Хабарлар.

*

21.25 АҚШ телефильмлари ҳафталиги. «Мушук овловчи». Бадиий фильм.
23.10 Саҳнада цирк. «Тентаклар марафони». Кичик концерт.
23.20 «К-2» таништиради: «Уерда ким бор?», «3, 2, 1», «Медиа». «Қулфбузар ўғри». Бадиий фильм.

Якшанба, 19. VII

● ЎзТВ I

7.00 «Субҳидам».

*

8.00 «Финист — сарлочин». Бадиий фильм.
9.15 Тижорат канали. «Етти юлдуз».
9.25 «Яшил чироқ».
10.05 «Ижод саҳифалари». Оқилжон Ҳусанов.
10.55 «Юлдуз» шуъласи».
11.30 «Экология». Телевизион альманах.
12.10 Ҳ. Ҳ. Ниёзий. «Ким тўғри». Маннон Уйғур номидаги Санъат институти битирувчилари ижросида мусиқий томоша.
13.30 «Бозор иқтисодиёти йўлида». Хива бадиий буюмлар фабрикаси иш фаолиятидан.
13.50 «Дўстлик» студияси кўрсатади. «Замандас» (қозоқ тилида).

* * *

18.00 Болалар учун. «Кичкинтой» устахонаси.
18.20 «Мультипанорама».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Ижодкор ҳаётига бир назар». Кинокўрсатув.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 «Марҳабо, талантлар!». Республика бадиий ҳаваскорлик жамоаларининг телевизион фестивали. Қашқадарё вилояти.
22.30 Ойнаи жаҳонда биринчи марта. «Илонлар водийсининг касофати». Бадиий фильм.
00.10 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

БИШКЕК КЎРСАТАДИ

8.05 — 11.00 Қирғизистон телевидениесининг болалар студияси намойиш этади. Программада: «Бобок, сенин жомогун», «Силер билесинерби!», «Ачик конул балдарбиз», «Ҳамма, ҳаммага хайрли кун», бадиий фильм, мультфильм.

* * *

17.35 «Пекка», «Ўрмон эртаклари». Мультфильмлар.
18.00 «Сайра комуз». Ч. Душеев.
18.30 «Ала-Тоо».
18.50 «Эне тилим — эне сутум». Адабий-мусиқий телетанлов. Финал.
20.30 Кечки видеосалон.

● «ОРБИТА IV»

5.20 Кўрсатувлар тартиби.
5.25 «Руҳни чиниқтириш».
6.25 Ритмик гимнастика.
6.55 Янгиликлар.
7.30 «Спортлото» тиражи.
7.45 «Чашмалар».
8.15 «Эрта саҳарлаб».
8.55 «Ҳамма нарса бўлиши мумкин».
9.25 «Тонг юлдузи».
10.15 «Ўз-ўзингга мадад бер».
10.45 «Камалак». Халқ ижодиёти телекўрсатувлари IX халқаро фестивали. «Янгра, гармонь!» (Россия).
11.20 «Овчи ҳақида эртак». Мультфильм.
11.30 «Марафон-15».
12.10 «Мастер шарафига». Москвада Мейерхольд кунлари.
13.00 «КТВ-1 ҳамда Франс интернасиональ канали» таништиради. «Ёввойи табиат қўриқхоналари» туркумидан телефильм премьераси. 8-фильм.
13.30 «Марк ва Софи». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 8-фильм.
13.55 Турли мамлакатларнинг эртаклари ва афсоналари. «Кичик сув ташувчи» (Аргентина).
14.00 Янгиликлар.
14.15 «Уолт Дисней таништиради...».
15.05 «Саёҳатчилар клуби».
15.55 «Телелоция».
16.20 «Мулоқот».
17.00 «Панорама». Ҳафталик халқаро кўрсатув.
17.45 Янгиликлар.

Якшанба кинокўрсатуви

18.00 «Фестиваллар, фестиваллар...».
18.40 Ойнаи жаҳонда биринчи марта. «Қуролсиз инспектор». Бадиий фильм (БХР).
20.00 Футбол. Россия чемпионати. «Торпедо» (Москва) — «Спартак» (Москва). 2-тайм. «Торпедо» стадионидан олиб кўрсатилади.
20.50 Катталар учун мультфильм.
21.00 «Якунлар».

● «ДУБЛЬ IV»

7.00 Хабарлар.
7.20 Чашмалар. «Одамлар ва денгиз».
8.00 «Афродита ороли». 2-кўрсатув.
8.45 «Хоҳ ишонинг...».
9.15 Триатлон бўйича жаҳон кубоги.
10.00 «Суперкитоб». Мультфильм. 21-серия.

10.20—13.25
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ

10.20 «Безнен мирас» (татар тилида).
11.55 «Рангинкамон» (тожик тилида).
12.40 «Дўстлик экрани».

*

13.25 Россиянинг телевизион театри. И. Кадомцев. «Маугли». Ёш актёрлар мусиқий театрининг спектакли.
14.45 «Биринчи тайм».
15.00 Россия қобусномаси. «Сергей Радонежский». 1-фильм.
15.30 АҚШ телефильмлари ҳафталиги. «Биз борардик...». Болалар учун альманах.
16.00 «Ҳайвонот оламида».
17.00 Хабарлар.
17.20 Эълонлар.

● «ОВРООСИЁ»

17.30—18.35

17.30 Хабарлар.
17.45 «Юзма-юз». Видеофильм.

*

18.35 АҚШ телефильмлари ҳафталиги. «Манхэттенга оқшом чўккач». Ҳужжатли фильм. «Америка хроникалари» туркумидан.
19.10 «Ота». Бадиий фильм.

● «ОВРООСИЁ»

21.02 Хабарлар.
21.20 «Бозор-92». Мусиқий кўрсатув.

«Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз» ҳафтаномасининг 10 июль сонидан олинди.

ОҲАНГАРОН ШАҲРИ ЯНГИЛИКЛАРИ

АГАР ЎЗИМИЗДА ҚОЗОН ИШЛАБ ЧИҚАРСАК, ХАРИДОР ТОПИЛАРКАН

«Сантехлит» корхонасида дастлабки чўян қозонлар тажриба тариқасида қуйиб кўрилди. Ва шу ондаёқ ҳали ўз дўконларимизга чиқиб улгурмасдан Афғонистон ҳукумати бир миллионта қозон учун буюртма берди. Ҳозирча 8 ҳамда 22 литрли қозонлар ишлаб чиқариш мўлжалланган.

ТОМОШАГОҲ ҚУРИШАЯПТИМИ, НАҲОТКИ...

Ниҳоят, шаҳарнинг тўртинчи кичик ноҳиясида 800 ўринли томошагоҳ қурилиши бошланди. Ахир кўп вақтдан буён фақат моддий шароит тўғрисида гап борарди. Демак, . маънавий турмушга ҳам навбат келганга ўхшайди.

Бу ерда 97-механизациялашган кўчма колонна бунёдкорлари қурилиш-монтаж ишларини олиб боришаяпти. Йил охиригача ишлар ниҳоясига етади.

БЕМАЛОЛ ЎҚИЙДИГАН БЎЛИШМОҚДА

1147 ўқувчи ўқийдиган мактабда 2000 нафари «мазза» қилиб «шовқинсиз» ўқирди. Мана ниҳоят ўша биринчи ўрта мактабга қўшимча хоналар қўшишга мажбур бўлишди ва ўтган йили қурувчилар енг шимариб ишга киришдилар. Ҳозир 18-97-механизациялашган кўчма колонна бунёдкорлари Мустақиллик кунида 600 ўринли синфхоналарни ўқувчиларга муносиб совға қилиш учун меҳнат қиляптилар.

ТИКЛАНАЕТГАН ҚАДРИЯТЛАР

Мустабид шўро ҳукуматининг фазогири Гагарин номидаги 12-ўрта мактаб бундан буён Ҳуррият Деҳқонова номи билан аталади. Ҳ. Деҳқонова 25 йил шу мактабга директорлик килган, халқ маорифи аълочиси.

Шунингдек, ноҳиядаги 15-ўрта мактабдан В. Терешкова номи ҳам олиб ташланиб, ўрнига атоқли давлат арбоби, ёзувчи Шароф Рашидов номи берилди.

СИНДИРИБ КЕТИШДИ

Оҳангарон шаҳридаги бинокорлик материаллари саноати техникуми биноси олдида буюк туркий аллома Абу Райҳон Беруний ҳайкали қад кўтарди. Илгари бу ерда йўқсиллар доҳийси Владимир Лениннинг ҳайкали бўлиб, у бир неча йил аввал шаҳар боғидан кўчириб келтирилганди. Қўлини Шарққа ўқталиб турган бу ҳайкалга учинчи умр насиб қилмади. Чунки уни тунда синдириб кетишди.

Озод ХУШНАЗАРЗОДА.

«ИТТИФОҚ» МАДАНИЯТ УЙИДА

МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ маданий дам олиб, кўнгилли ҳордиқ чиқаришлари ҳар жиҳатдан санъаткорларга ҳам боғлиқ. Завқли меҳнатдан сўнг кўнгилли ҳордиқ чиқаришга не етсин. Шаҳарликларни қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан таъминлаётган колхоз-совхоз меҳнаткашларининг ҳам меҳнатлари ўзига яраша машаққатли, албатта. Зангиота районидаги «Иттифоқ» маданият уйи бадиий ҳаваскорлари, раққоса ҳамда созандалари А. Икромов, «Туркистон», «Иттифоқ» колхозлари ҳамда «Тўқимачи», «Балиқчилик» совхозлари меҳнат аҳилларига вақти-вақти билан маданий хизматлар кўрсатиб келмоқдалар. Маданият уйининг санъаткорлари ижро этаётган қўшиқ ҳамда рақслари замонавий тарзда бўлиб, меҳнаткашларга манзур бўлмоқда. Вақти-вақти билан дала шийпонларида ижро этилаётган концертларни ташкил қилаётган маданият уйи директори Рустам Отажонов, мусиқа раҳбари Аҳмад Ғуломов, бадиий раҳбар ва айни вақтда балетмейстер Дилором Бозорованинг шогирдлари ижро этаётган рақслар ҳам барчага манзур бўлмоқда.

Абдулла ТОЛИПОВ.

● *Таҳририятга мактуб*

ЯХШИ ДАВОЛАШДИ

Мен вилоят уруш ва меҳнат фахрийлари марказий шифохонасидан яхши даволаниб, уйимга қайтдим. Бу ердаги шифокорларнинг одамохунлиги, ширинсўзликларидан мамнун бўлдим, уларнинг муомалалари дардимни енгиллаштирди. Шифохонада ишлаётган дўхтирлар, ҳамширалар беморларга ғамхўр, меҳрибон. Мен шифокор Л. Болтаева, ҳамшиьралардан Гули Ҳолиқова, Роза Салимжоноваларга, сифатли таомлар тайёрлаётган малакали ошпазларга, қисқаси, шифохонанинг аҳил жамоасига қўлимни кўксимга қўйиб миннатдорчилик билдираман.

Йўлдошхўжа ЭШОНХЎЖА ўғли,
Ўрта Чирчиқ районидаги Роватак қишлоғида яшовчи Улуғ Ватан урушининг иккинчи гуруҳ ногирони.

ЗАРПЕЧАККА ҚАРШИ ДОРИ

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти мутахассислари заҳри кам янги гербицид-кусцид тайёрлаган эдилар. Бу дори давлат синовидан ўтди. Кўп йиллик тажрибалардан сўнг гербицидни ҳар қандай ўсимликни бўғиб қўядиган зарпечакка қарши ишлатишга рухсат этилди. Кусцид ёрдамида каноп, беда, сабзавот экинларини, боғларни ва йўл четларини бу хавфли бегона ўтдан асраш мумкин.

(ЎзА мухбири).

РАНГ-БАРАНГ ОЛАМ

ФОЙДАСИ ҲАМ БОР

● ТУНДА ўзидан нур чиқарадиган қўнғизлар, қуртлар ҳам табиатнинг ажабтовур жониворларидир. Инсон уларнинг бу хусусиятидан ҳам ўз манфаати йўлида фойдаланишни ўрганиб олган. Масалан, америкалик индеецлар ялтироқ қўнғизларни оёқлари тўпиғи тепароғига боғлаб юрадилар. Бундан юраётганда душманга кўринмаган ҳолда бир-бирларини йўқотмаслик мақсадида фойдаланганлар. Жанубий Америкада қизлар ялтироқ қўнғизларни сочларига, йигитлар эса шляпаларига тақиб юришади. Японлар иккинчи жаҳон урушида қуритиб, майда қилиб туйилган денгиз қисқичбақалари билан таъминланиб турган. Бу кукун атрофдан сезилмайдиган ёруғлик чиқаради, бу ёруғликда харитани бемалол ўқиш мумкин. Балиқчилар ва балиқ саноати ходимлари ёруғлик тарқатувчи тирик хўраклардан фойдаланиб, ўлжани анча кўпайтиришга эришмоқдалар.

РАССОМ ҲАЖВ ҚИЛАДИ

Баъзи жойлардаги қонуннинг бажарилиш суръати.

Кекса врач балиқ овида.
— А-а-а, деб юборгин, қармоғимни тортиб оламан.

Расмларни А. Ҳакимов чизган.

Ҳар тўғрида

НАМИБИЯДА ХОТИНЛАРНИ АЛМАШТИРИШ ОДАТИ БОР

ВИНДХУК. (РАТА — ТАСС мухбири Александр Просветов). Намибияда яшайдиган химба халқининг оқсоқоллари қадим замонлардан шу кунларгача давом этиб келаётган урф-одат — хотинларни алмаштириш одатини бузганлик учун жарима сифатида бир яшик спиртли ичимлик ёки битта эчки тўлашга буюрдилар.

«Алмаштириш» маросими шундан иборатки, тенгдошлар зиёфатдан сўнг улардан бири зиёфат қатнашчиларининг хотинларини қайта тақсимлаб чиқади. Қоидага кўра у таваккалига иш тутиши лозим. Бироқ порахўрлик химба халқини ҳам четлаб ўтгани йўқ. Энг демократик йўл билан сайланган «тақсимловчи»нинг ҳам оғзини мойлаб, бировларнинг энг чиройли хотинини қўлга киритишга уринувчилар топилади. Кўпинча рашк туфайли муштлашиш бошланади. Алмаштириш натижаларидан ҳамма мамнун бўлади дейиш қийин — беш қўл баравар эмас.

Химба эркакларининг баъзилари ўтмиш сарқити деб атаётган бу урф-одатни тугатишни талаб қилмоқдалар. Лекин бу урф-одат умуман халқ орасида зўр эътибор ва ҳурмат қозонган. Айниқса ёшлар орасида бу одатнинг тарафдорлари кўп, улар баъзан анъанани суиистеъмол қилиб, алмаштириш маросимини тезлаштирадилар. Бу аҳвол бир томондан ёшлар қабила урф-одатларига қатъий амал қилаётганидан оқсоқолларни қувонтирса, иккинчи томондан шундай ҳам бўладики, эркаклар ва аёллар қадимий анъанага берилиб кетиб, ҳозирги пайтда ким билан никоҳда турганлигини ҳам унутиб қўядилар.

Намибия маъмурлари бу урф-одатга қарши кураш бошладилар, улар спид касаллиги тарқалиши хавфи муносабати билан химба қабилаларини хотинларни алмаштиришдан воз кечишга даъват этмоқдалар, деб ёзади Виндхукда чиқадиган «Нью Ира» журнали. Аждодларимиз ҳамиша урф-одатларимизни муқаддас сақлаб келганлар, уларнинг фарзандлари ҳам соғлом бўлиб, одамларнинг ҳаваси келарди, дейишмоқда қабила оқсоқоллари. Анъаналардан воз кечиш яхши эмас, дейди химба халқи.

● ЭЪЛОН ● ЭЪЛОН

ДИҚҚАТ!

«Ташкентводстрой» трестининг ишлаб чиқариш техникавий тўлдириш бошқармаси

ТУГАТИЛДИ

Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой мобайнида қуйидаги манзилда қабул қилинади: 702300, Тошкент вилояти, Туябўғиз шаҳарчаси, Дувол кўчаси, 7-уй.

Ўзбекистон Давлат Жаҳон тиллари университети жамоаси Умумий тилшунослик кафедрасининг доценти Т. А. Мўминовага отаси

АБДУҒАНИ отанинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент шаҳар Воситачилик савдоси идораси жамоаси шу идора раҳбарининг савдо бўйича муовини О. Юсуповага отаси

Ҳабиб ҲАКИМЖОНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Муҳаррир Н. НАСИМОВ.

Тошкент ҳақиқати

МУАССИСЛАР: ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ КЕНГАШИ ВА «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ЖУРНАЛИСТЛАР ЖАМОАСИ.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концерни. 700000, Тошкент, ГСП, Ленинград кўчаси, 32.
Газета офсет усулида А—3 форматида босилади.

Буюртма — Г. 131. Индекс: 64672. Босишга топшириш вақти — 20.30. Босишга топширилди — 20.10. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12